

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

دستورالعمل مقابله با شیوع بیماری کرونا

در

کارگاه‌های پروژه‌های عمرانی

ضابطه شماره ۸۲۰

آخرين ويژه: ۱۹-۰۱-۹۹

معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی

امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران

nezamfanni.ir

۱۳۹۹

اصلاح مدارک فنی

خواننده گرامی:

امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی سازمان برنامه و بودجه کشور، با استفاده از نظر کارشناسان برجسته مبادرت به تهیه این ضابطه کرده و آن را برای استفاده به جامعه‌ی مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهایی نظیر غلطهای مفهومی، فنی، ابهام، ایهام و اشکالات موضوعی نیست.

از این‌رو، از شما خواننده‌ی گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هر گونه ایراد و اشکال فنی، مراتب را بصورت زیر گزارش فرمایید:

- ۱- در سامانه مدیریت دانش اسناد فنی و اجرایی (سما) ثبت‌نام فرمایید: sama.nezamfanni.ir
- ۲- پس از ورود به سامانه سما و برای تماس احتمالی، نشانی خود را در بخش پروفایل کاربری تکمیل فرمایید.
- ۳- به بخش نظرخواهی این ضابطه مراجعه فرمایید.
- ۴- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.
- ۵- ایراد مورد نظر را بصورت خلاصه بیان دارید.
- ۶- در صورت امکان متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال کنید.

کارشناسان این امور نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.
پیش‌اپیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علی‌شاه – مرکز تلفن ۳۳۲۷۱

سازمان برنامه و بودجه کشور، امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران

Email: nezamfanni@mporg.ir

web: nezamfanni.ir

فهرست مطالب

<u>شماره صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۵	فصل اول-دستورالعمل
۷	۱- هدف
۷	۲- دامنه کاربرد
۸	۳- تعاریف
۱۱	۴- مقدمه
۱۴	۵- الزامات بهداشتی و اقدامات ضروری برای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا در پروژه‌های عمرانی
۲۷	۶- مراجع
۲۹	پیوست ۱ - پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی
۷۱	پیوست ۲ - نکات آموزشی پیشگیری از کرونا

فصل اول

دستور العمل

۱- هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل ارائه یک راهنمای منظور انجام مجموعه فعالیت‌های قابل اجرا برای پیشگیری و کنترل بیماری COVID-19 است. بدیهی است با توجه به ابعاد ناشناخته این بیماری و در جریان بودن روند تحقیقات متخصصان و تولید اطلاعات و کسب تجارب جدید از ماهیت، نحوه شیوه و روش‌های موثر پیشگیری و درمان، نیاز به بروز رسانی مستمر اطلاعات در این زمینه وجود دارد. از طرفی، با توجه به شرایط خاص هر کشور، سیاست‌ها و استراتژی‌های متفاوت و بعضی اقدامات غیریکسانی برای مدیریت و مقابله و مهار این بیماری توسط نهادهای حاکمیتی هر کشور، از جمله کشور ما اتخاذ می‌شود. بدیهی است ابتدایی‌ترین روش غالب و موثر در پیشگیری از شیوه بیماری کرونا، قرنطینه کامل و تعطیلی وقت حداکثری حوزه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و آموزشی و صنفی و تولیدی و به عبارت دقیق‌تر در خانه ماندن شهرهوندان برای قطعه چرخه انتقال و شیوه ویروس است. لیکن بدلیل برخی از ملاحظات کلان و با توجه به مشکلات عدیده اقتصادی، ممکن است توسط نهادهای مسئول، به ناجاً تصمیم به فعال بودن برخی از حوزه‌های اقتصادی از قبیل پروژه‌های ساخت و ساز با لحاظ کردن ملاحظات و تدبیر پیشگیرانه گرفته شود. با توجه به ناشناخته و پیچیده بودن ماهیت این بیماری، بویژه دوره کمون و عدم بروز نشانه‌های آشکار در ناقلان، ممکن است روند پایش و غربال شاغلین، همراه با خطاب ارشاد و امکان حذف کامل عامل خطر (ویروس کرونا) میسر نباشد لیکن با اتکا به سایر راهبردهای سلسله مراتب کنترلی از قبیل جایگزینی، هشداری، کنترل‌های اجرایی و تجهیزات فردی می‌توان ریسک ابتلا به بیماری را کاهش داد.

همچنین لازم به توضیح است اطلاعات مندرج در این دستورالعمل، به عنوان جایگزین مشاوره قانونی، دارویی و یا هر نوع مشاوره و دستورات دیگر از افراد متخصص دارای صلاحیت، نهادهای دولتی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نباید تلقی شود.

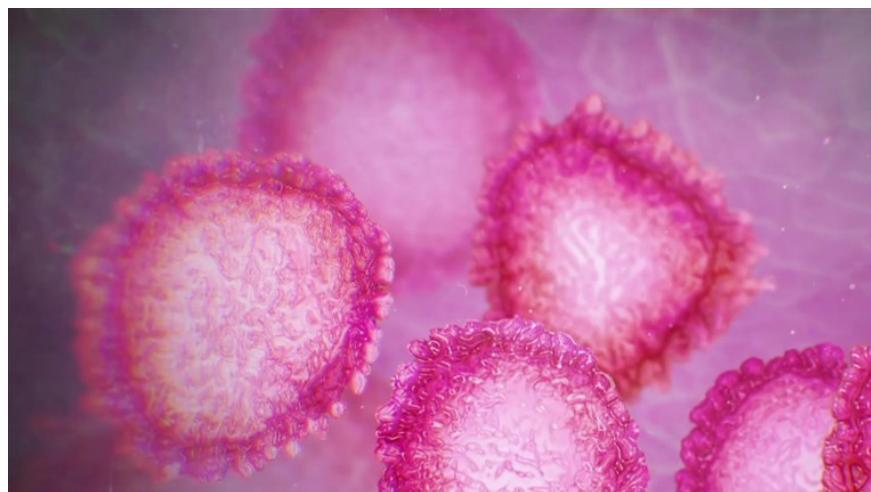
۲- دامنه کاربرد

این دستورالعمل برای تمام فعالیت‌های عمرانی می‌باشد. مسئولیت اجرای آن بر عهده همه عوامل پروژه‌های عمرانی به‌ویژه سرپرستان کارگاه‌های شرکت‌های پیمانکاری می‌باشد. مسئولیت نظارت بر اجرای این دستورالعمل بر عهده دستگاه‌های نظارت شرکت‌های مهندسین مشاور به‌ویژه کارشناسان یا ناظرین HSE می‌باشد. صحت انجام مراحل و فعالیت‌های کنترل و مراقبت محیطی بر عهده سرپرستان کارگاه بوده و به جهت شرایط ویژه و خطر شیوه بیماری کرونا ویروس جدید تمام مراحل ارائه شده در این راهنما تا رفع بحران و استقرار شرایط عادی برای همه پیمانکاران و دستگاه‌های نظارت شرکت‌های مشاور لازم الاجرا می‌باشد.

۳- تعاریف

:COVID-19 - ۱-۳

بیماری کروناویروس ۲۰۱۹^۱ یا کووید-۲۰۱۹^۲ که به آن بیماری تنفسی حاد ان-کاو-۲۰۱۹ نیز گفته می‌شود، عفوتنی است که بر اثر کرونای جدید، که ارتباط نزدیکی با کروناویروس سارس^۳ دارد ایجاد می‌شود. بیماری‌ای این ویروس سیستم تنفسی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و علایمی مشابه سرماخوردگی ساده را ایجاد می‌کند. علایم ویروس کرونا شامل: صورتی شدن چشمان، عرق کردن، کاهش حس بویایی و چشایی، اختلالات تنفسی، آبریزش بینی، سرفه خشک، سرگیجه، گلو درد و بدن درد است که می‌تواند با سر درد و تب نیز همراه باشد و تا چند روز به طول می‌انجامد. در افرادی با نقص سیستم ایمنی، افراد مسن و کودکان این علایم می‌تواند شدیدتر شده و ذات‌الریه و برونشیت را ایجاد کند.

شکل ۱: تصویر کروناویروس

۲-۳- پاندمی:

همه گیری^۴ بیماری که در یک منطقه وسیع گسترش پیدا کند.

۳-۳- اپیدمی:

شیوع سریع بیماری عفونی به تعداد زیادی از افراد در یک جمعیت خاص در یک دوره زمانی کوتاه است. این میزان برای بیماری‌های مختلف متفاوت است.

۴-۳- بیماری زمینه‌ای:

منظور ابتلای انسان به هر نوع بیماری به جز بیماری COVID-19 می‌باشد. مانند بیماری‌های تنفسی، قلبی، نقص ایمنی، نارسایی‌های کبد و کلیه

1 - Coronavirus disease 2019

2 - COVID-19

3 - Severe acute respiratory syndrome

4 - Epidemic

۳-۵- سندروم^۵:

سندروم مجموعه‌ای از علائم و نشانه‌های پزشکی است که با یکدیگر ارتباط دارند و اغلب با یک بیماری یا اختلال خاص همراه هستند.

۳-۶- دوره کمون^۶:

به فاصله بین تماس با یک عامل عفونت و بروز اولین نشانه‌های بیماری ناشی از آن گفته می‌شود. که در خصوص کروناویروس جدید ۲۰۱۹ حدوداً بین ۳ تا ۱۴ روز است.

۳-۷- ناقل:

به انسان یا حیوانی گفته می‌شود که دارای علائم ظاهری و بالینی بیماری نیست و عامل عفونی را در بدن خود دارد و می‌تواند منبع عفونت برای دیگران باشد. چنانچه حالت حامل بودن برای یک دوره طولانی باقی بماند به آن حامل مژمن گویند.
ناقليين ۳ دسته اند:

- ناقليين دوران کمون مثل آبله مرغان ، سرخک ، هپاتيت ، ايدز
- ناقليين دوران نقاھت مثل ديفترى ، هپاتيت نوع B ، شيگلوز
- ناقليين مژمن مثل هپاتيت نوع B و C و حصبه

۳-۸- قرنطينه:

محدودیت فعالیت افراد سالمی که در دوره کمون یک بیماری واگیر در معرض آن قرار گرفته اند و به منظور پیشگیری از انتقال بیماری در دوره کمون است قرنطينه به مدتی معادل طولانی ترین دوره کمون بیماری اعمال می‌شود و به صورت کامل و یا تعديل شده اجرا می‌گردد.

۳-۹- جداسازی (ابزو ولاسيون):

جدا کردن افراد یا حیوانات آلوده از دیگران در دوره واگیری بیماری و نگهداری آنها در محل و تحت شرایطی که انتقال مستقیم یا غیر مستقیم عامل عفونی را از آنها به میزبانان حساس یا به کسانی که ممکن است عامل عفونی را به دیگران منتقل کنند پیشگیری و یا محدود کند . جداسازی در مورد برخی از بیماران مثل مبتلایان به کرونا ویروس ۲۰۱۹، ديفترى و منثريت لازم است.

۳-۱۰- گندزادايی:

يعني نابود کردن عواملی که باعث آلودگی و بیماری می‌شوند از محیط بی‌جان ولی همه موجودات ذره بینی در این عوامل از بین نمی‌روند. مثلاً اضافه نمودن کلر به آب یا استفاده از اشعه ماوراء بنفش

۳-۱۱- كنترل:

به محدودسازی بروز بیماری در آن حدی که هست و جلوگیری از گسترش آن گفته می‌شود . مثل مالاریا

۳-۱۲- مورد مشکوك (باليني):^۷

براساس تشخيص بالینی و بدون انجام آزمایشات تعریف می‌شود . مانند تعریف مورد مشکوك COVID-19 : اختلالات تنفسی، آبریزش بینی، سرفه خشک، سرگیجه، گلو درد و بدن درد. در واقع نشانه‌های بیماری تجربه می‌شود.

5 - syndrome

6 -Incubation Period

7 - suspected case

۱۳-۳ - مورد محتمل^۸:

براساس تشخیص بالینی (تعریف مورد مشکوک) و آزمون های آزمایشگاهی غیر اختصاصی، نتیجه می‌باید ولی تایید نمی‌شود.

۱۴-۳ - مورد قطعی^۹:

بر اساس تشخیص بالینی و تایید آزمایشگاهی صورت می‌گیرد.

۱۵-۳ - ارتباط نزدیک

طبق تعریف سازمان کنترل و پیشگیری ایالات متحده "ارتباط نزدیک" را حدود شش فوت (تقرباً دو متر) از فرد مبتلا یا در داخل اتاق یا ناحیه مراقبت از بیمار بروای مدت زمان طولانی تعریف می‌کند در حالی که تجهیزات حفاظت فردی توصیه شده را نداشته است. ارتباط نزدیک همچنین شامل مواردی است که تماس مستقیم با ترشحات عفونی دارد در حالی که تجهیزات حفاظت فردی توصیه شده استفاده نمی‌کند. ارتباط نزدیک به طور کلی شامل تعاملات مختصر مانند عبور از کنار یک فرد نمی‌شود.

۱۶-۳ - ماسک بهداشتی/جراحی^{۱۰}:

به ماسک های معمولی که عموم مردم استفاده می کنند ماسک بهداشتی گفته می‌شود.

۱۷-۳ - ماسک N95^{۱۱}:

مطابق پروتکل NIOSH به فیلتری که بتواند میزان ۹۵٪ از آپریوسل های سدیم کلراید با قطر ۰/۳ میکرون را که با جریان ۸۵ لیتر بر دقیقه از آن عبور می کند را جذب کند اصطلاحاً N95 گفته می‌شود. این فیلترها برای ذرات غیر روغنی کارایی دارند به عبارت دیگر حرف N استفاده شده در این استاندارد به معنای Not resistant to oil می‌باشد.

:FFP2 - ۱۸-۳

مطابق پروتکل EN-149 اروپا به فیلتری که بتواند میزان ۹۶٪ از آپریوسل های سدیم کلراید با قطر ۰/۳ تا ۰/۶ میکرون را که با جریان ۹۵ لیتر بر دقیقه از آن عبور می کند را جذب کند اصطلاحاً FFP2 گفته می‌شود. فیلترهای FFP2 تحت تست ذرات روغنی پارافین نیز قرار می‌گیرند.

:FFP3 - ۱۹-۳

مطابق پروتکل EN-149 اروپا به فیلتری که بتواند میزان ۹۹٪ از آپریوسل های سدیم کلراید با قطر ۰/۳ تا ۰/۶ میکرون را که با جریان ۹۵ لیتر بر دقیقه از آن عبور می کند را جذب کند اصطلاحاً FFP3 گفته می شود

:PPE - ۲۰-۳

تجهیزات حفاظت فردی

8 - probable case

9 - confirmed case

10 - Surgical Masks

11 -N95 Respirators

۴- مقدمه**۱- پیدایش:**

۳۱ ماه دسامبر ۲۰۱۹ میلادی، خوشبایی از موارد عفونت شدید تنفسی در شهر ووهان استان هوبای، کشور چین گزارش شد. در ابتدا بر اساس مشاهدات اینگونه به نظر می رسد که برخی از بیماران تاریخچه حضور یا کار در بازار عمده فروش ماهی و غذایی دریابی را دارند. بازار مذکور بلافاصله در روز اول ژانویه ۲۰۲۰ تعطیل شد و اقدامات سلامت محیط و گندздایی در آنجا به طور کامل به انجام رسید. چند روز بعد پس از رد تشخیص آنفلوانزا فصلی، آنفلوانزا پرنده‌گان، آدنوویروس، کروناویروس سارس، کروناویروس مرس و سایر عوامل بیماری‌ای دیگر مشخص شد، در ۹ ژانویه ۲۰۲۰ ویروسی به عنوان عامل بیماری در ۱۵ نفر از ۵۹ بیمار بستری اعلام شد که باعث نگرانی زیادی شد: یک کروناویروس جدید که ۷۰٪ قربت ژنتیکی با سارس دارد در حال حاضر این ویروس را به اختصار nCoV-2019 می‌نامند.

۲- علائم و نشانه‌ها:

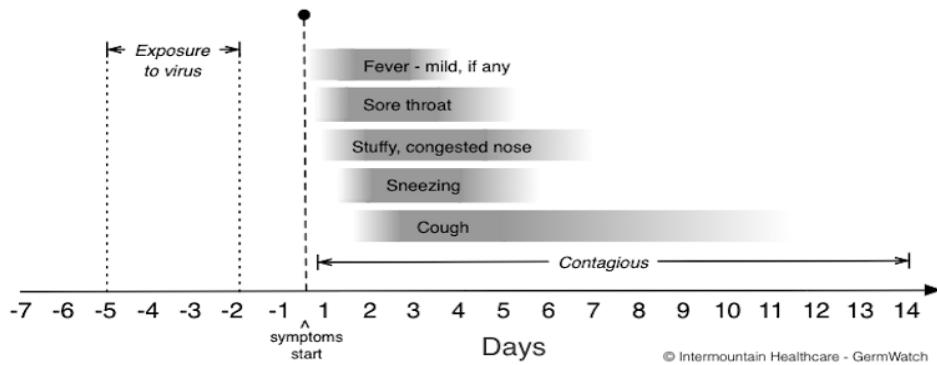
علائم بیماری می‌تواند از بیماری خفیف تا پنومونی باشد. برخی از افراد به راحتی بهبود می‌یابند و برخی دیگر خیلی سریع ممکن است بیمار شوند. افراد مبتلا به کروناویروس ممکن است موارد زیر را تجربه کنند :

- تب
- علائم شبه آنفلوانزا مانند سرفه، گلو درد و خستگی
- تنگی نفس

شکل ۲: علائم و نشانه‌های ابتلاء به بیماری کرونا

Coronavirus Infection Timeline

شکل ۳: بازه زمانی عفونت کروناویروس

جدول ۱: نشانه‌های بیماری COVID-۱۹

درصد پیدایش	نشانه‌های بیماری	درصد پیدایش	نشانه‌های بیماری
% ۱۱/۴	لرز	% ۸۲	تب
% ۱	حالت تهوع و استفراغ	% ۸۱	سرفه خشک
% ۴	احتقان بینی	% ۳۸	خستگی
% ۲	اسهال	% ۳۱	تنگی نفس
% ۹	گیجی	% ۱۱	درد عضلانی یا درد مفاصل
% ۰/۸	پرخونی ملتحمه	% ۵	گلودرد
% ۸۹	افرادی که بیش از یک نشانه را دارند	% ۸	سردرد

تذکر: در تحقیقات و مشاهدات تجربی اخیر، نشانه‌های دیگری از جمله تعرق بالا، اضمحلال حس بویایی و چشایی و صورتی شدن چشم‌ها نیز در زمرة علائم این بیماری اعلام شده است.

	سرماخوردگی	آلرژی	آنفلوآنزا	کرونا
آبریزش بینی	■			
عطسه	■	■		
گرفتگی صدا	■	■		
قرمزی چشم	■	■		
خارش و حساسیت پوستی	■	■		
خارش و التهاب گلو	■		■	
تنگی نفس				■
تب			■	■
خستگی			■	■
سرقه خشک	■		■	■

شکل ۴: مقایسه علائم کرونا، آلرژی و آنفلوآنزا

۴-۳-۴- انتقال:

Shawad نشان دهنده انتقال ویروس از فردی به فرد دیگر می‌باشد.

ویروس به احتمال زیاد از طرق ذیل منتشر می‌شود:

- تماس نزدیک با یک فرد آلوده

- تماس با قطرات سرفه یا عطسه یک فرد آلوده

- لمس اشیاء یا سطوح که آغشته به قطرات سرفه یا عطسه از فرد آلوده و سپس لمس دهان یا صورت یا چشم

۴-۴- چالش‌های پیش رو در مقابله با شیوع کرونا در کارگاه‌های پروژه‌های عمرانی

۱. ازدحام نیروی انسانی و اختلال در رعایت فاصله گذاری اجتماعی
۲. ایزوله نبودن فضای کارگاه و ورود و خروج ماشین آلات و افراد مختلف به کارگاه
۳. ایجاد شرایط استاندارد اقامتگاه‌های کارگری (از نظر تراکم نفرات در خوابگاه، دسترسی به امکانات بهداشتی، تهویه، رختکن، طبخ و تامین غذا و غیره)
۴. ارتقای فرهنگ بهداشت و ایمنی و بی توجهی بخش عمداتی از کارگران به رعایت ضوابط و استفاده از تجهیزات حفاظتی و نادیده گرفتن آنها
۵. مشکلات اجرایی در قرنطینه کارگران مقیم در محل کارگاه بویژه کارگران اتباع بدليل کمبود امکانات
۶. مشکلات اجرایی در قرنطینه خانگی کارگران روزمزد بویژه به دلایل اقتصادی و حضور یافتن کارگران مبتلا در بین سایرین در کارگاه و تشدید چرخه انتقال
۷. قابل کنترل نبودن شرایط زیستی شاغلان کارگاهی به ویژه تردد کارگران و پرسنل غیر مقیم بین کارگاه تا منزل و امكان انتقال آلودگی ویروسی در این چرخه
۸. تامین امکانات بهداشتی و نفرات متخصص برای غربال‌گری و رصد علایم ابتلا به بیماری در کارگاهها
۹. اهتمام و جدیت کارفرمایان و پیمانکاران برای تامین اقلام بهداشتی یا عدم امکان تامین این اقلام بدليل محدودیت‌ها با توجه به حجم مصرف روزانه کارگاه
۱۰. ورود کارگران روزمزد بصورت روزانه به کارگاه و عدم آموزش آنها

۵- الزامات بهداشتی و اقدامات ضروری برای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا در پرورش‌های عمرانی

با توجه به شیوع ویروس کرونا، ضرورت دارد تا کارفرمایان، مدیران پرورش‌های، سرپرستان کارگاه‌ها، مجریان و مشاوران و دستگاه نظارت در جهت کنترل و پیشگیری از سرایت بیماری به کارگران و پرسنل اجرایی و اداری کارگاه، نسبت به رعایت ضوابط بهداشتی و نظارت مستمر بر اجرای آن‌ها برنامه‌ریزی‌های مقتضی را بعمل آورند. تا با مشارکت همگان، شاهد کنترل شیوع بیماری و صیانت از جان و حفظ سلامت شاغلین کارگاه‌های ساختمانی باشیم.

۱-۵- وظایف مدیریتی

۱. تعیین فرد/ افراد آشنا به ضوابط ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و محیط زیست (HSE) جهت مدیریت اقدامات کنترلی، آموزش، انتقال اخبار و اطلاع‌رسانی و ایجاد شبکه پشتیبان با مشارکت پیمانکاران جزء (توجه: در صورت عدم تعیین کارشناس HSE ، انجام این اقدامات بر بر عهده سرپرست کارگاه خواهد بود).
۲. ابلاغ وظایف همه کارکنان، پیمانکاران جزء و جلب مشارکت آنها برای اجرای ضوابط ویژه برنامه مقابله با کرونا
۳. تامین اقلام بهداشتی و تجهیزات و امکانات مورد نیاز شامل:
  - صابون مایع، نصب مخزن مایع دستشویی در محل‌های مورد نیاز،
  - تامین تجهیزات تهیه آب گرم برای شستشوی دست‌ها، استحمام و شستشوی لباس‌ها
  - تامین تجهیزات تهویه هوا و تامین گرمایش مناسب و ایمن برای افامتگاه‌ها با هدف کاهش عوامل زمینه‌ای ابتلاء به بیماری
  - تهیه ماسک و دستکش یکبار مصرف و مواد ضدغوفونی کننده
  - تجهیزات حفاظت فردی و تامین این اقلام به تعداد نفرات جهت استفاده غیر مشترک
  - وسایل و تابلوهای اطلاع‌رسانی نکات آموزشی و اطلاع‌رسانی
  - سایر موارد به تشخیص مسئول کارگاه
۴. برنامه ریزی و نظارت بر غربالگری و پایش روزانه وضعیت شاغلین کارگاهی(تب سنجی و بررسی علائم مشهود در ابتدا و انتهای شیف کاری) و شناسایی کارگران مسن یا دارای بیماری‌های زمینه‌ای از قبیل کلیوی (دیالیز، پیوند کلیه، نارسایی)، ضعف جسمانی، مشکلات ریوی (آسم و بیماری‌های مزمن تنفسی، آرژی‌های فصلی)، سرطان(شیمی درمانی)، نارسایی کبدی، نارسایی قلبی، دیابت کنترل نشده، ام‌اس. و مانند آن
۵. نظارت مستمر و بازرسی و ممیزی روزانه از کارگاه جهت اطمینان از اجرای برنامه و رفع شرایط و اعمال ناایمن جهت جلوگیری از بروز بیماری
۶. برنامه ریزی و نظارت بر جلوگیری از ازدحام و تجمع کارگران و رعایت فاصله اجتماعی اعلام شده توسط مراجع ذی ربط (حداقل ۲ متر)
۷. مدیریت جو روانی، هیجانی جلوگیری از انتشار اخبار نادرست و شایعات درباره انگزنه، کنترل رفتارهای افراطی و هیجانی و شکل‌گیری هرگونه فضای ترس و اضطراب و ایجاد روش‌های مدیریتی صحیح حفظ آرامش کارگاه (مدیریت بهداشت روانی)
۸. نظارت بر رعایت قرنطینه‌سازی افراد مشکوک یا مبتلایان به بیماری و تشید ضمانتهای اجرایی آن
۹. برگزاری جلسات مستمر با رعایت ضوابط بهداشتی با عوامل کارگاهی، تشریح وظایف آن‌ها را در خصوص اجرای دستورالعمل و تنظیم صورت جلسات مربوط
۱۰. ایجاد بستر و مسیرهای مناسب برای اطلاع‌رسانی فوری و سریع پیام‌ها، برنامه‌ها و اخطارها در سطح کارگاه
۱۱. شبکه سازی از طریق انتخاب رابطینی در بخش‌ها و قسمت‌های مختلف کارگاه و آموزش آن‌ها در تعامل با سرپرستان بخش‌های مختلف کارگاه و پیمانکاران برای تذکر مخاطرات و الزامات بهداشتی و نظارت بر اجرای آن‌ها توسط رابطین

۲-۵- برنامه آموزش مستمر

۱. به اشتراک گذاشتن کلیپ های آموزشی برای کارگران با استفاده از ظرفیت شبکه های اجتماعی
  ۲. برگزاری جلسات آموزشی روزانه (پای کار) و کوتاه و مرور نکات بهداشتی (مطابق این دستورالعمل)
  ۳. نصب تابلوها و بنرهای آموزشی پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی از خواباط مندرج در این دستورالعمل به تعداد کافی در محل های موردنیاز بویژه در موضوعات زیر:
- آشنایی با علائم فرد مبتلا به ویروس کرونا، نحوه برخورد با فرد مبتلا یا مشکوک، نحوه رفتار صحیح و الزامات بهداشتی در صورت ابتلاء
  - نحوه صحیح شستن دستها یا ضد عفونی آنها
  - نحوه استفاده صحیح، نگهداری و امحاء بهداشتی ماسک ها و دستکش ها، هنگام و بعد از استفاده از آنها
  - اقدامات بهداشتی قبل از ورود به خوابگاه یا منزل (اقلام خرید، لباس و کفش، دسته کلید، کارت بانکی و غیره)
  - رعایت فاصله اجتماعی و عدم استفاده از وسایل مشترک
  - اقدامات پیشگیرانه هنگام حضور در فضای عمومی بویژه رفت و آمد به کارگاه (وسایل نقلیه عمومی، مراکز خرید)

۳-۵- الزامات بهداشت فردی

۱. شستشوی دستها به مدت حداقل ۲۰ ثانیه به روش صحیح و با آبگرم و صابون بویژه قبل از سرو و عده های غذایی و یا قبل از ورود به اقامتگاه در پایان کار روزانه (همچنین شستن صورت باید بعد از شستشوی کامل دستها انجام شود)
۲. استفاده از ماسک تنفسی با رعایت شرایط بهداشتی و آلوه نکردن دستها و صورت و داخل ماسک
۳. حتی المقدور استحمام با آب گرم بصورت روزانه بعد از پایان کار (در صورت فراهم نبودن شرایط استحمام روزانه، شستشوی سر با شامپو در پایان کار روزانه و قبل از ورود به اقامتگاه یا منزل)
۴. مراقبت برای عدم تماس دست با بینی، چشم، صورت و گوشها و موی سر
۵. رعایت فاصله اجتماعی حداقل ۲ متری با سایرین در حین استراحت یا در حین کار و صحبت و سایر فعالیت های روزانه
۶. ضد عفونی نمودن مرتب تلفن همراه، دسته کلید، ابزار آلات و موارد مشابه قبل از آوردن آنها به داخل اقامتگاه یا منزل
۷. تفکیک لباس ها و وسایل شخصی از سایر کارکنان از جمله قاشق، چنگال، بشقاب، چاقو، مهر نماز، سجاده نماز و حolle، کبریت، فندک، لیوان، قندان و سایر مواد مشابه
۸. حتی المقدور عدم استعمال سیگار و قلیان در حضور دیگران و در فضاهای بسته (دود سیگار از عوامل انتشار ویروس آلوه از ریه فرد ناقل یا مبتلا به سایرین است)
۹. عدم دست دادن و رو بوسی با دیگران
۱۰. عدم استفاده مشترک از تجهیزات حفاظت فردی بویژه ماسک، شیلد، عینک، کلاه ایمنی، دستکش، هارنس (کمربند ایمنی) و غیره
۱۱. عدم برخورد دست با دستگیره ها، نرده ها و درب آسانسور های کارگاهی و استفاده از دستکش
۱۲. رعایت قواعد بهداشتی هنگام عطسه، سرفه و استفاده از دستمال کاغذی و امحاء صحیح آن
۱۳. استراحت کافی و پرهیز جدی از کم خوابی و شب زندگانی

۴- بهداشت اقامتگاه (خوابگاه) کارگری

۱. تفکیک محل تعویض لباس از اقامتگاه و قراردادن لباس کار خارج از اقامتگاه به گونه‌ای که گرد و خاک و آلودگی‌ها به داخل منتقل نشود.
۲. مراقبت از آلوده نشدن لباس‌های زمان استراحت هنگام تردد به خارج از اقامتگاه در زمان استراحت
۳. ضدغوفونی مرتب محیط داخلی، دستگیره در و پنجره و مانند آن
۴. قرار دادن کفش‌ها خارج از محل اقامتگاه
۵. کاهش تراکم نفرات در اقامتگاه و رعایت فاصله اجتماعی
۶. تهویه مرتب هوای اقامتگاه (درپها و پنجره‌ها روزی ۲ بار باید باز باشند تا هوای اتاق تخلیه شده و هوای تازه جایگزین شود)
۷. تفکیک افراد دارای علائم یا افراد مشکوک به ابتلاء از سایرین در اقامتگاه

۵- بهداشت لباس کار

۱. عدم تکاندن خاک لباس کار در فضای بسته یا اقامتگاه و عدم استفاده از کمپرسور باد برای تمیز کردن لباس‌ها
۲. تعیین محلی مناسب برای شستشوی مرتب لباس کار و جلوگیری از جاری شدن آب باقیمانده از شستشو در سطح محوطه یا خروج از کارگاه (ورود به معابر)
۳. خشک کردن لباس‌های شستشو شده زیر نور آفتاب (در محل تمیز و به دور از آلودگی‌های کارگاه و تردد افراد) یا خشک کردن لباس‌ها در مجاورت لوازم گرمایشی با رعایت اصول پیشگیری از حریق
۴. قراردادن لباس‌های کار در معرض تابش مستقیم نور خورشید جهت ضدغوفونی
۵. استفاده از لباس کار مناسب و سالم و فاقد سوراخ و پارگی
۶. در صورت امکان ضدغوفونی کردن لباس‌ها با اتوکلاو

۶- الزامات بهداشتی آشپزخانه و غذاخوری

الزامات بهداشتی پرسنل

۱. رصد مستمر روزانه وضعیت سلامت پرسنل شاغل در آشپزخانه و خارج کردن فوری افراد مشکوک از فرایند خدمات
۲. آموزش پرسنل در زمینه الزامات بهداشتی از قبیل نحوه شستن دست‌ها برای پیشگیری از انتقال ویروس، استفاده از ماسک و دستکش هنگام توزیع و سرو غذا، اعلام کوچکترین نشانه‌های ابتلاء به سرماخوردگی، انفولانزا به سرپرست
۳. رعایت حداقل فاصله یک و نیم تا دو متر از یکدیگر

الزامات طبخ

۱. ضدغوفونی اقلام و خریدهای وارد شده به آشپزخانه و محل پخت و پز غذا و اطمینان از عدم ورود اقلام احتمالی آلوده به ویروس
۲. عدم استفاده از سبزیجات خام و مصرف سبزیجات پس از ضدغوفونی و پختن آن‌ها
۳. عدم نگهداری مواد غذایی بصورت روباز بویژه موادغذایی خام که قبل از مصرف فرایند طبخ و گرمادهی بر روی آن‌ها انجام نمی‌شود.
۴. سرو غذای گرم و پرهیز از سرو غذای سرد
۵. حذف استفاده از مواد غذایی باز مانند سالاد فصل، خیارشور
۶. استفاده از میوه‌های تازه در وعده‌های غذایی جهت تامین ویتامین‌های ضروری بدن (بخصوص افزایش منابع غذایی که حاوی ویتامین‌های D، A، E، B6، C و املاح روى)

۷. افزایش توزیع و عده‌های مصرف مایعات بویژه چای گرم در حین کار روزانه به پرسنل کارگاه

الزامات توزیع و سرو غذا

۱. توجه به بهداشت نان و نگهداری در پلاستیک‌های در بسته و در محل‌های مناسب و ترجیحاً گرم کردن نان قبل از مصرف استفاده از سفره‌های یکبار مصرف و جمع آوری آن‌ها بعد از هر وعده غذایی
۲. جمع آوری نمکدان، قندان، پارچ‌ها و لیوان‌های مشترک و سرو نمک، فلفل، سماق و آب آشامیدنی در بسته بندی‌های یکبار مصرف یا بطری‌های شخصی
۳. رعایت ضوابط فاصله گذاری اجتماعی و جلوگیری از ازدحام در غذاخوری یا صفت ورود به غذاخوری با تدبیر لازم
۴. نظارت روزانه بر وضعیت بهداشتی مخازن و منابع ذخیره سازی آب شرب کارگران و حصول اطمینان از سالم بودن و آلوه نشدن آن
۵. عز نصب دستورالعمل شستن دست‌ها و رعایت فاصله اجتماعی و سایر نکات بهداشتی به تعداد کافی در محل سرو غذا

الزامات خدعاونی محل طبخ و سرو غذا

۱. خدعاونی مرتب ظروف هنگام شستشو (استفاده از مواد شوینده و مواد خدعاونی کننده و آبگرم) با استفاده از محلول‌های مجاز
۲. خدعاونی مرتب وسایل و ظروف تهیه و طبخ غذا
۳. خدعاونی مرتب میزها و محل‌های سرو غذا
۴. نظافت و گندزدایی سطوح مانند کف آشپزخانه، غذاخوری، راهروها و سایر محل‌های جانبی
۵. نظافت و گندزدایی دستگیره‌های در، نرده پله‌ها
۶. تامین مواد شوینده و گندزدا، ابزارها و تجهیزات نظافت به مقدار کافی و لازم در محل
۷. استفاده از هواکش و سیستم تهویه مناسب در آشپزخانه و رستوران و سرویس‌های بهداشتی
۸. استفاده از پرسنل مخصوص به عنوان مسئول نظافت و استفاده از ماسک، دستکش، چکمه و لباس کار در هنگام نظافت
۹. جمع آوری دستمال کاغذی‌های استفاده شده و همچنین وسایل یک بار مصرف نظافت در کیسه‌های پلاستیکی محکم و درسته
۱۰. استفاده از سطل‌های درب دار پدالی و دفع آنها در آخر هر نوبت کاری توسط مسئول نظافت همان شیفت
۱۱. وجود سیستم لوله کشی صابون مایع و یا حداقل ظرف همراه با مایع دستشوئی در محل روشنوی‌های غذاخوری

۷-۵- الزامات بهداشتی سایر محل‌های عمومی

۱. نصب دستورالعمل شستن دست‌ها برای پیشگیری از انتقال بیماری‌های تنفسی به تعداد کافی در محل و سرویس‌های بهداشتی و روشنوی‌ها
۲. وجود سیستم لوله کشی صابون مایع و یا حداقل ظرف همراه با مایع دستشوئی در محل سرویس‌های بهداشتی و روشنوی‌ها
۳. خدعاونی کردن مکرر شیرآلات بهداشتی
۴. خدعاونی و گندزدایی مرتب روزانه کف و کاسه دستشوئی‌ها و روشنوی‌های کارگاه بعد از هر شیفت به طور مرتب
۵. خدعاونی درب‌ها، دستگیره‌ها، نرده‌ها، کلیدهای قطع و وصل لامپ‌ها، سایر اشیاء و قسمت‌های مشترک که کارگران در حین تردد در کارگاه با آن‌ها تماس مداوم دارند.
۶. جداسازی سطل دستمال‌ها، وسائل نظافت و گندزدایی سرویس‌های بهداشتی از وسایل مکان‌های دیگر
۷. جمع آوری دستمال کاغذی‌های استفاده شده و همچنین وسایل یک بار مصرف نظافت در کیسه‌های پلاستیکی محکم و سطل‌های درب دار پدالی و دفع آنها در آخر هر نوبت کاری توسط مسئول نظافت همان شیفت
۸. جمع آوری آبخوری‌های عمومی از سطح کارگاه

۹. تعطیل شدن نمازخانه و ممانعت از ازدحام نفرات

۸-۵- الزامات بهداشتی دفتر اداری کارگاه

۱. ضد عفونی کردن مرتب تجهیزات اداری دفتر کارگاه بویژه وسایل با کاربری مشترک از قبیل میزها، رایانه‌ها، تلفن‌های رومیزی، بی‌سیم، تلفن همراه یا گوشی سیار، میکروفون، صفحه کلید، صفحه نمایشگر، ریموت کنترل، دستگیره‌ها، درب یخچال، نرده‌ها، کف اتاق‌ها، سالن‌ها و راهروها
۲. استفاده از ماسک تنفسی با رعایت شرایط بهداشتی و آلوود نکردن دست‌ها و صورت و داخل ماسک
۳. رعایت فاصله اجتماعی ۲ متری در چیدمان مبلمان اداری، میزها و صندلی‌ها
۴. عدم استفاده از دستمال کاغذی، حوله دست، لوازم اداری (منگنه، پانچ وغیره) و نوشت افزار (خودکار، مداد و مانند آن) بصورت مشترک
۵. استفاده از مواد خوراکی بسته بندی شده و عدم استفاده از وسایل پذیرایی مشترک (فلاکس، لیوان، قندان وغیره)
۶. حتی المقدور تفکیک لباس هنگام حضور در محوطه و دفتر یا استفاده از روپوش یا گان‌های حفاظتی هنگام تردید در سایت و تعویض به هنگام ورود به دفتر
۷. عدم استعمال سیگار در حضور دیگران و در فضاهای بسته (دود سیگار از عوامل انتشار ویروس آلوود از ریه فرد ناقل یا مبتلا به سایرین است)
۸. عدم دست دادن و روپوسی با دیگران
۹. عدم استفاده مشترک از تجهیزات حفاظت فردی بویژه ماسک، شیلد، عینک، کلاه ایمنی، دستکش جهت بازدید از سایت
۱۰. عدم برخورد دست با دستگیره‌ها، نرده‌ها و درب آسانسورهای کارگاهی و استفاده از دستکش
۱۱. رعایت قواعد بهداشتی هنگام عطسه، سرفه و استفاده از دستمال کاغذی و امحاء صحیح آن
۱۲. تفکیک افراد دارای علائم یا افراد مشکوک به ابتلاء از سایرین در دفتر اداری و ترجیح یا تفکیک آن‌ها از سایرین
۱۳. برگزاری جلسات به ضرورت و با رعایت فاصله اجتماعی
۱۴. تهویه مرتب هوای اتاق‌ها
۱۵. نصب پوستر نکات و الزامات بهداشتی مرتبط با فضای اداری
۱۶. استفاده از سطل زباله پدال دار
۱۷. ضد عفونی محل شستشوی لوازم آبدارخانه حداقل ۲ تا ۳ نوبت با محلول‌های گندزدایی با درصدهای مشخص شده
۱۸. به حداقل رساندن استفاده از مکتوبات و نقشه‌های کاغذی و حتی‌الامکان، استفاده از نسخ رایانه‌ای و در دستگاه‌های شخصی

۹-۵- الزامات بهداشتی تردد به کارگاه

۱. حتی المقدور عدم استفاده از دستگاه ثبت اثر انگشت برای حضور و غیاب پرسنل کارگاه (و استفاده از دستگاه‌های تشخیص چهره یا ثبت تردد به روش دستی توسط نگهبان (در صورت استفاده از دستگاه ثبت اثر انگشت، ضد عفونی مرتب دستگاه پس از ثبت هر اثر انگشت)
۲. ضد عفونی ماشین‌های حمل تجهیزات و بار ورودی در مدخل ورودی کارگاه
۳. کنترل وضعیت بهداشتی و جسمی رانندگان ماشین آلات حمل مصالح و تجهیزات به کارگاه
۴. کنترل وضعیت بهداشتی بازدیدکنندگان و مهمانان
۵. ممانعت از ورود مهمانان کارگران و افرادی که نسبت به سلامت آن‌ها نمی‌توان مطمئن بود.
۶. آموزش رعایت اصول بهداشتی بنزین زدن در جایگاه‌های سوخت به رانندگان وسایل نقلیه کارگاه

۷. حتی المقدور حذف تردد پرسنل به خارج از کارگاه و حداقل تعیین یک نفر برای تامین اقلام ضروری که نسبت به رعایت ضوابط بهداشتی آموزش های لازم را دیده است.
۸. حتی المقدور برقراری سرویس تردد برای کارگران غیر مقیم با رعایت ضوابط بهداشتی به منظور کاهش رسیک ابتلاء به بیماری با حذف تردد پرسنل از طریق وسایل حمل و نقل عمومی و ضدغوفونی مرتب دستگیره ها
۹. استفاده از ماسک و دستکش هنگام سوار شدن در سرویس ها یا وسایل نقلیه عمومی
۱۰. قراردادن اقلام بهداشتی از قبیل ماسک، دستکش، مواد ضدغوفونی کننده و دستمال کاغذی در خودروهای جابجایی مدیران و پرسنل برای ماموریت های اداری و قراردادن اقلام و دستمال کاغذی های مصرف شده داخل ماشین در کیسه پلاستیکی و گره زدن آن

۵-۱۰- الزامات بهداشتی امحاء صحیح زباله

۱. قراردادن دستمال کاغذی، ماسک ها و دستکش های مصرفی در کیسه های پلاستیکی و جمع آوری زباله های کارگاه در سطل های درب دار و قراردادن آن ها در کیسه های پلاستیکی درسته برای امحاء در مخزن های شهرداری یا محل هایی که حیوانات ولگرد (سگ و گربه) بدان دسترسی نداشته باشند.
۲. جلوگیری از جاری شدن شیرابه کیسه های زباله در معابر هنگام انتقال و دفع زباله ها
۳. جلوگیری از جاری شدن آب حاصله از شستشوی ظروف و لباس های کارگران به داخل معابر مجاور کارگاه
۴. ممانعت از ورود حیوانات به داخل کارگاه و تماس با نفرات شاغل در کارگاه

۵-۱۱- وظایف کارشناس HSE در برنامه مقابله با کرونا

- تهیه و اجرای برنامه پایش و غربالگری روزانه شاغلین کارگاه (تب سنجی، کنترل علائم آشکار یا خفیف بالینی) و تشکیل پرونده برای هر یک از نفرات
- تعیین ضوابط فاصله گذاری اجتماعی و برنامه ریزی اجرای آن ها
- تهیه برنامه غربال و شناسایی کارکنان سالمند (بالای ۵۰ سال) یا دارای بیماری زمینه ای (بخصوص بیماری های تنفسی و نقص ایمنی مانند MS به همراه تجمیع رونوشتی از مدارک پزشکی در پرونده)
- تهیه فهرستی از تمام تجهیزات و اقلام بهداشتی و حفاظتی مورد نیاز در خصوص پیشگیری و کنترل این بیماری با ترتیب اولویت
- تهیه برنامه روزانه برای ضدغوفونی کردن و گندздایی مناطق مختلف و ضروری کارگاه بهمراه چک لیست کنترلی برنامه ریزی برای حداقل سازی و مدیریت ورود بازدیدکنندگان و مهманان به داخل کارگاه
- برنامه ریزی انجام آموزش مداوم شاغلین کارگاهی خصوصا با بهره گیری از ظرفیت رابطین برنامه بروزسازی اطلاع از آخرین ابلاغیه ها و دستورالعمل های صادره از مراجع ذی ربط
- تهیه فهرست شماره های تماس اضطراری، سایر روش های ارتباطی، محل جبهه های کمک های اولیه ، محل نزدیک ترین بیمارستان، فهرست بیمارستان هایی که برای COVID-19 اختصاص داده شده اند

۵-۱۲- اقدامات در صورت مشاهده علائم شبه سرماخوردگی در پرسنل کارگاه

۱. در صورت بروز هرگونه علائم پیش گفته و شبیه سرماخوردگی های فصلی در شاغلین مانند تب بالای ۳۸ درجه سلسیوس، سرفه و گلو درد و سایر علایم تنفسی و تنگی نفس بالا فاصله از ادامه کار خودداری نموده و به مراکز بهداشتی درمانی جهت طی دوره درمان و مراقبت های لازم ارجاع گردد.

۲. شروع بکار افراد فوق الذکر فقط با ارائه گواهی سلامت و تائید مرکز بهداشتی درمانی امکان پذیر خواهد بود. کارشناس HSE کارگاه موظف است شرح حالی از مورد مشکوک گرفته و تمامی کارکنانی که وی (فرد بیمار) با آن‌ها در تماس بوده بخصوص افرادی که با وی خوابگاه مشترک داشته‌اند را از دیگران جدا نماید. این کارکنان نیز تا اعلام نتیجه آزمایش حق کار کردن را نخواهند داشت.
۳. کارشناس HSE کارگاه موظف است بر گندزدایی تمامی قسمت‌هایی که فرد (مورد مشکوک) با آن در تماس بوده نظارت داشته باشد.
۴. از وسایل حمل و نقل عمومی جهت مراجعته به مراکز درمانی، خودداری گردد. ترجیحاً بیمار با آمبولانس جابجا شود یا در صورت اضطرار و عدم امکان انتقال با آمبولانس، بیمار را با وسیله نقلیه شخصی حمل کنید و در صورت امکان پنجره‌های وسیله نقلیه را باز نگهدارید.

۱۳-۵- اقدامات در صورت مشاهده مورد قطعی ابتلاء به بیماری در کارگاه

۱. لازم است هماهنگی‌های لازم با سرپرست کارگاه در طول مدت غیبت نفرات تحت درمان از کار فراهم شده و جایگزینی برای وی تا انتهای دوره درمان پیش‌بینی شود.
۲. در این شرایط باید کارگاه موقتاً تعطیل شده تا اقدامات مراقبتی و بهداشتی ضروری به شرح ذیل به سرعت به عمل آورده شود:
  - i. تمام نفراتی که به نوعی با مورد قطعی تماس داشته‌اند جهت انجام اقدامات تشخیصی با رعایت کلیه اصول بهداشتی به بیمارستان‌های معرفی شده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارجاع داده شوند.
  - ii. برنامه نظارتی و گندزدایی بویژه در محل اقامت فرد مبتلا با رعایت اصول بهداشتی به طور کامل اجرا گردد و تمام لوازم و وسایل شخصی او در کیسه‌های درسته جمع آوری و در محل مناسبی نگهداری شود.
  - iii. تمامی کارکنانی که با فرد بیمار در تماس بوده‌اند بخصوص افرادی که با وی ارتباط کاری نزدیک داشته یا در یک اتاق اقامت داشته‌اند باید از دیگران جدا شوند تا مطابق دستورالعمل وزارت بهداشت مورد آزمایش قرار گرفته یا در قرنطینه خانگی قرار گیرند. این دسته از کارکنان باید در مورد نحوه مراجعته به مراکز درمانی و یا نحوه صحیح قرنطینه خانگی توجیه شوند.
  - iv. برای آگاهی از برنامه‌های دولت در کمک به بیماران مبتلا به ویروس کرونا، مراکز و خانه‌های بهداشت مجاور کارگاه و یا بیمارستان‌های مشخص شده برای ارایه خدمات، بهترین و مطمئن ترین مرجع برای کسب مشاوره درمانی به شمار می‌روند. حتی المقدور باید در کارگاه یک محل ایزوله شده از سایر قسمت‌ها برای قرنطینه افراد مرتبط با بیمار مبتلا به کرونا ایجاد شود تا پس از تماس با مسئولان محلی بهداشتی، در مورد وضعیت آن‌ها تصمیم‌گیری شود.
  - v.

۱۴-۵- روش اجرایی گندزدایی

۱. گندزدایی در پایان هر شیفت کار و در میانه شیفت انجام گردد.
۲. نظافت سطوح دارای تماس مشترک شامل: میله‌های افقی و عمودی، دستگیره‌ها، پشتی صندلی‌ها و وسایل حمل و نقل، ماشین‌آلات کارگاهی با کمک مواد شوینده و سپس توسط ماده گندزدای مایع الکلی و با کمک دستمال تمیز دیگری گندزدایی انجام گردد.

۳. هنگام گندздایی و نظافت، کارگاه باید خالی از کارگران بوده و درها و پنجرهای باز گذاشته شوند و هواکش جهت تهویه بهتر هوا نیز روشن باشد.
۴. دو مرحله نظافت و گندздایی جدا از یکدیگر بوده و نباید هیچگونه اختلاطی بین شوینده و گندزا انجام گیرد.
۵. محلول گندزا باید روزانه تهیه و استفاده شود.
۶. فرد / افراد مسئول نظافت در هنگام نظافت باید از وسایل حفاظت فردی شامل ماسک، دستکش، کفش و لباس کار مناسب و مقاوم در برابر خوردگی آب ژاول استفاده نمایند.
۷. لازم است در حین کار با ترکیبات گندздایی پایه کلره از جریان مناسب هوا در محل گندздائی استفاده کرد تا انتشار ترکیبات کلر در فضای بسته باعث مسمومیت افراد نگردد.
۸. در حین کار با ترکیبات کلر و اسیدی لازم است از ماسکهای تنفسی تمام صورت و با کارتريج مناسب برای گاز و بخارهای اسیدی استفاده شود.
۹. در حین کاربرد مواد شیمیائی لازم است از دستکش و لباس مقاوم در برابر خوردگی اسیدی استفاده شود.
۱۰. برای نظافت سطوح در کارگاهها لازم است دو دستمال مجزا پیش بینی شود و پس از هر بار نظافت دستمال ها حتماً شسته و گندздائی شوند تا برای نوبت بعدی استفاده آماده گردد.
۱۱. جهت زدودن و کاهش بارآوردن سطوح از عامل بیماریزا، ابتدا سطوح با دستمال مرطوب و آغشته به مواد شوینده نظافت می‌گردد.
۱۲. گندздائی توسط دستمالی جداگانه که با محلول گندزا مرطوب و خیس شده، برای سطوح انجام می‌شود.
۱۳. لازم است دستمال در سطل یا ظرفی که محتوی محلول گندزا است غوطه ور شده پس از فشردن و زدودن محلول اضافی بر روی کلیه سطوحی که تماس مشترک برای آنها وجود دارد کشیده می‌شود.
۱۴. در نظر داشته باشید که رطوبت ناشی از آغشته شدن سطوح (میله‌ها، دستگیره‌ها، و سایر سطوح) به مواد گندزا باید در معرض هوا خشک شده و از خشک کردن سطوح با وسایل و یا دستمال دیگر خودداری نمایید. مدت زمان حدود ۱۰ دقیقه ماندگاری برای اثربخشی مواد گندزا بر روی سطوح پیش بینی می‌شود.
۱۵. لازم است نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف یا نقطه مقابل به پایان برسد.
۱۶. دستمال‌ها و وسایلی که برای نظافت کارگاهها استفاده می‌شود باید از وسایلی که برای شستشو و نظافت سرویس‌های بهداشتی بکار می‌رود جدا بوده و در هیچ شرایطی بصورت مشترک استفاده نگردد.
۱۷. محل نگهداری مواد شوینده و گندزا، لباس و وسایل حفاظتی مربوطه باید پیش بینی شده و سرپرستان کارگاه موظف به تامین نیازهای مرتبط با این فعالیت‌ها در خطوط تولید می‌باشند.
۱۸. لازم است همواره در کارگاه جعبه کمک‌های اولیه مشتمل بر حداقل موارد ذیل باشد: یک جفت دستکش یکبار مصرف، ماده چشم شوی، یک شیشه ماده ضد عفونی کننده پوست و محل جراحت، ماده شوینده نظیر صابون و ترجیحاً صابون مایع یا صابون با پایه الکی بدون نیاز به شستشو با آب، چهار عدد گاز استریل، یک رول باند، یک پماد سوتگی، یک عدد قیچی، پنبه به مقدار کافی و ده عدد چسب زخم.
۱۹. لازم است در کارگاهها سطل‌های درب‌دار پدالی پیش بینی شود و به کارگران آموزش داده شود که موظف به امداد دستمال‌های کاغذی مصرف شده در این محل‌ها باشند.
۲۰. تخلیه سطل‌های زباله توسط افراد مسئول نظافت در بخش مربوطه بوده، و تخلیه آن در کيسه‌های پلاستیکی محکم در آخر هر شیفت صورت گرفته و وسایل طبق مقررات پیش گفت نظافت و گندздائی گردد.

۱۵-۵- محلول های ضد عفونی کننده پیشنهادی سازمان جهانی بهداشت

۱. یک واحد آب ژاول (ماده سفیدکننده تجاری با غلظت ۰.۵٪) را به ۹۹ واحد آب سرد و معمولی در ظرفی درب دار و ترجیحاً پلاستیکی اضافه نمایید. (حداکثر زمان ماندگاری محلول ۲۴ ساعت است و باید توجه کرد گرم کردن محلول یا استفاده از آب گرم در ترکیب کارایی محلول را بشدت کم می‌کند)
۲. ۸۳۳ میلی لیتر اتانول ۹۶٪، ۴۱/۷ میلی لیتر هیدروژن پراکسید ۱۴/۵ میلی لیتر گلیسیرین ۹۸٪ را در یک ظرف ۱ لیتری بترتیب ترکیب و با آب مقطر یا آب جوشیده شده سرد به حجم رسانده شود. (این ترکیب قابل اشتعال است و باید با احتیاط مصرف شود)
۳. ۷۵۱/۵ میلی لیتر اتانول ۹۹/۸٪، ۴۱/۷ میلی لیتر هیدروژن پراکسید ۱۴/۵ میلی لیتر گلیسیرین ۹۸٪ را در یک ظرف ۱ لیتری بترتیب ترکیب و با آب مقطر یا آب جوشیده شده سرد به حجم رسانده شود. (این ترکیب قابل اشتعال است و باید با احتیاط مصرف شود)
۴. برای سطوح کوچک و همچنین دست ها ماده مناسب ترکیبات دوم و سوم بر پایه الكل می‌باشد فقط باید توجه شود که حتماً روی ظرف آن ذکر شود فقط برای مصارف خارجی و دور از حرارت نگهداری شود. برخی از ویروس های لیپوفیلیک مانند ویروس تبخال، آنفولانزا در شرایط آزمایشگاهی تحت تاثیر الكل ها قرار می‌گیرند. سایر ویروس هایی که کمتر تحت تاثیر قرار می‌گیرند اما با محلول ۶۰-۷۰٪ الكل کشته می‌شوند عبارتند از ویروس هپاتیت C و احتمالاً هپاتیت B بر اساس مطالعاتی که بر روی این ویروس ها شده است، محلول ۷۰٪ اتانول و ۷۰٪ ایزوپروپیل الكل در مقایسه با صابون آنتی میکروبیالی که حاوی ۴٪ کلروهگزیدین گلوکونات است، اثرگذاری بیشتری داشته‌اند.
۵. اتانول ۹۵٪ درصد حجمی توسط منابع مختلف به عنوان یک ضد عفونی کننده مناسب برای مصارف پزشکی و از بین بدن میکروبها معرفی شده است. در حال حاضر الكل هایی که با عنوان طبی در داروخانه‌ها به فروش می‌رسند، اتانول هستند و می‌توان از آنها استفاده کرد. ایزوپروپیل الكل نیز از دیگر الكل های تایید شده‌ای است که اثر گذاری آن در ضد عفونی کردن پوست به اثبات رسیده است.
۶. استفاده از الكل صنعتی (متانول) بدلیل ماهیت سمی و خطرناک آن که حتی از راه پوست جذب می‌شود، برای ضدغفوئی و گندزدایی ممنوع است و در صورت استفاده حتی مقادیر ناچیزی از آن، عوارض شدیدی چون کوری و آسیب جدی به کلیه ایجاد خواهد شد.

جدول ۲ - نحوه تهیه محلول کلر با غلظت های مختلف از هیپوکلریت سدیم ۵٪ کلر فعال یا ppm ۵۰/۰۰۰ ppm

نحوه تهیه محلول کلر با غلظت مختلف از هیپوکلریت سدیم ۵٪ کلر فعال یا ppm/۵۰/۰۰۰						
نحوه تهیه یک لیتر محلول	درصد رقیق سازی	نسبت رقیق سازی و اینکس به آب	درصد کلر فعال	ppm	کاربرد	
حجم آب مورد نیاز (سی سی)	حجم آب ژاول (سی سی)					
۸۰۰	۲۰۰	%۲۰	۵۰۰/۱	۱	۱۰۰۰۰	ترشحات خونی
۹۵۰	۵۰	%۵	۲۰۰/۱	۰/۲۵	۲۵۰۰	ظرف ازمایشگاه
۹۸۰	۲۰	%۲	۵۰۰/۱	۰/۱	۱۰۰۰	گند زدایی عمومی محیط
۹۹۰	۱۰	%۱	۱۰۰/۱	۰/۰۵	۵۰۰	گند زدایی و سایل تمیز
۹۹۸	۲	%۰/۲	۲۰۰/۱	۰/۰۱	۱۲۵	لوازم مورد استفاده، جهت تغذیه نوزاد، سطوح و تجهیزات لازم برای تهیه و تدارک غذا

کلر موجود در مایع سفید کننده در غلظت های مختلف در بازار موجود است ولی محلولهای سفید کننده خانگی (آب ژاول)

$$x = \left(\frac{A}{B} \right) - 1$$

معمولًا دارای غلظت ۵٪ هیپوکلریت هستند

X = کل آب مورد نیاز برای تهیه غلظت مورد استفاده

A = درصد کلر موجود در مایع سفید کننده

B = درصد کلرمورد نظر

۱۶-۵- آشنایی با انواع دماسنچ و روش صحیح اندازه‌گیری تب

از آنجایی که یکی از علایم مهم بیماری ناشی از ویروس کرونا تب است، در اینجا روش های اندازه‌گیری تب و انواع دماسنچ معرفی می گردد.

تب چیست؟

به افزایش درجه حرارت بدن تب گفته می شود. درجه حرارت بدن به وسیله ترمومتر (دماسنچ یا تب گیر) اندازه گیری می شود.

دمای طبیعی بدن چقدر است؟

دمای بدن انسان در طول ساعات مختلف شبانه روز کمی تغییر می کند و معمولا هنگام عصر بین نیم تا یک درجه بالاتر است. اما روش اندازه گیری تب نیز در نمایش دمای دقیق مهم است.

در شرایط همه‌گیری کرونا، لطفا در حال حاضر این اعداد را معیار قرار دهید:

تب (برای بیماری کرونا) بر اساس روش اندازه‌گیری:

۱. پیشانی: ۳۸,۵ (و بالاتر)
۲. زیرزانی: ۳۸,۵ (و بالاتر)
۳. زیربغل: ۳۷,۸ (و بالاتر)

توجه: میزان دقت روش اندازه‌گیری پیشانی، نسبت به دیگر روش‌ها کمتر است.

قبل از استفاده از دماسنجد نکات زیر بایستی رعایت شود:

۱. ابتدا دمای اطاق بایستی در حد متعادل باشد،
۲. بیمار لباس مناسب پوشیده باشد،
۳. بالافاصله قبل از کنترل تب مایعات و نوشیدنی‌های بسیار گرم یا سرد مصرف نکرده باشد،
۴. در کنار یا مقابل منابع گرمایشی و یا سرمایشی نباشد،
۵. در معرض تابش مستقیم آفتاب نبوده باشد و در انتهای از وسیله اندازه‌گیری مناسب بصورت صحیح استفاده نمود.

دستورالعمل‌های عمومی برای استفاده از دماسنجد یا تب سنج:

۱. دستان خود را حداقل به مدت ۲۰ ثانیه با صابون و آب گرم بشویید.
۲. از دماسنجد تمیز (دماستجی) که در آب سرد شسته شده، یا با الکل تمیز و شده استفاده کنید (در مورد نحوه تمیز کردن دماسنجد‌های دیجیتالی به دفترچه راهنمای آنها مراجعه کنید).
۳. به مدت ۵ دقیقه قبل از سنجش دما، نه چیزی بخورید و نه چیزی بنوشید.
۴. تب سنج را حدود ۴۰ ثانیه در یک محل مشخص نگه دارید البته این زمان در برخی تب سنج‌های دیجیتال کمتر است.
۵. خواندن را تا نقطه ماکزیمم یا حد اکثر افزایش دما بر روی نمایشگر ادامه دهید.
۶. معمولاً هنگامی که مقدار دمای نهایی نمایش داده شود، دماسنجد علامت هشداری مثل یک صدای بوق می‌دهد. اگر همچنان دماسنجد را در جای خود نگاه دارید، دما ثابت می‌شود.
۷. پس از استفاده، دماسنجد را حتماً تمیز کنید.

انواع دماسنجهای

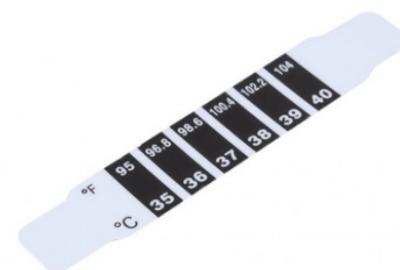
با این دماسنجه می‌توان تپ را از طریق دهان یا زیر بغل اندازه‌گیری کرد این دماسنجه شیشه‌ای بوده و یک مخزن جیوه‌ای در انتهای آن دارد و بدنه آن مثلثی شکل است. ابتدا دماسنجه را با پنبه آغشته به الکل ضد عفونی کرده سپس دماسنجه را خوب تکان بدهید و آن را به طرف پائین بگیرید تا جیوه حداقل تا سطح ۳۵,۳ درجه سانتیگراد پائین بیاید. سپس دماسنجه را زیر بغل یا زیر زبان فرد قرار دهید. بعد از ۳ دقیقه آن را بیرون آورید. دماسنجه را به صورت افقی نگه دارید، به گونه‌ای که لبه تیز بدنه آن رو به شما باشد. اگر خط بالا رفتن جیوه را از مخزن مشاهده نمی‌کنید دماسنجه را به آرامی بین دو انگشت خود حرکت دهید تا خط جیوه را ببینید که روی چه عددی قرار گرفته. این عدد دمای بدن فرد است.

دماسنجهای شیشه‌ای

دماسنجهای نواری یا پلاستیکی

این دماسنجه معمولاً برای کودکان استفاده می‌شود. حاوی کریستال مایع بوده که با حرارت تغییر رنگ می‌دهد. این نوع دماسنجه کاربردش بسیار آسان است و ممکن است نشان دهنده که فرد تپ دارد اما هیچگاه به اندازه سایر دماسنجه‌ها دقیق نیستند. دما سنجه را به مدت ۶۰ ثانیه روی پیشانی دهید و از روی تغییر خطوط و رنگ آنها درجه حرارت را بخوانید. قبل از استفاده دقت شود تاریخ انقضای دماسنجه تمام نشده باشد.

دماسنجهای دیجیتالی لمسی

این دماسنجه‌ها برای ثبت دمای بدن از سنسورهای حرارتی الکترونیکی استفاده می‌کنند. بسته به نوع طراحی، آنها را می‌توان در مقعد (مقعدی)، دهان (دهانی) یا زیر بغل (زیر بغلی) یا گوش (گوشی) استفاده کرد.

دماسنچ دیجیتالی غیر لمسی

این دماسنچ‌ها برای اندازه‌گیری دمای شریان گیجگاهی در پیشانی، از مادون قرمز استفاده می‌کنند. این نوع دماسنچ می‌تواند بدون تماس با بدن دمای بدن را اندازه گیری کنند. برخی از دماسنچ‌های دیجیتال از نوع غیر لمسی لیزری هستند. که از طریق لیزر بر روی سطح پیشانی و بدون تماس درجه حرارت بدن را نمایان می‌کنند.

دماسنچ دیجیتال گوشی

دماسنچ تیمپانیک هم نامیده می‌شود، از اشعه مادون قرمز برای اندازه‌گیری دمای بدن از طریق مجرای گوش استفاده می‌کنند. در میان دماسنچ‌های دیجیتال، اندازه‌گیری با روش گوشی نسبت به پیشانی دقیق‌تری دارد.

برای استفاده از دماسنچ دیجیتالی گوشی، نوک دماسنچ را به سادگی درون کanal گوش قرار دهید و نتیجه اندازه گیری در مدت یک ثانیه به دست می‌آید.

۶- مراجع

- راهنمای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا در کارگاههای ساختمانی، سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران با همکاری انجمن مهندسان عمران تهران، اسفند ۹۸
- دستورالعمل پیشگیری و کنترل بیماری COVID-19 در پروژه‌های عمرانی و راهسازی، مهندسین مشاور راهیاب ملل، اسفند ۹۸
- توصیه‌های بهداشتی در مقابله با کروناویروس جدید، معاونت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر
- دستورالعمل کشوری کروناویروس جدید
- پیشگیری و کنترل کovid - ۱۹ (کرونا ویروس) در محیط کار: راهنمای عمومی - مرکز سلامت محیط کار
- انجمن علمی آموزش بهداشت و ارتقا سلامت ایران
- کروناویروس (کوید-۱۹): راهنمای فیدیک برای کسب و کارهای جهانی مهندس مشاور
- راهنمای خود مراقبتی بهداشتی ویژه مدیران و مسئولین دفاتر در مقابله موثر با بیماری covid (کرونا ویروس) - مجموعه راهنمایی برقراری سیستم مدیریت بهداشت، اینمی و محیط زیست، شرکت ملی صنایع پتروشیمی
- سوالات رایج پیرامون کرونا ویروس - سازمان بهداشت جهانی
- دستورالعمل عمومی پیشگیری از ابتلاء به ویروس کوئید ۱۹ - مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری، منبع: کارگروه ویژه مقابله با کوئید ۱۹ در شانکهای - چین (نویسنده جانگ ون هونگ، استاد تمام دانشکاه فو دن شانگهای، رئیس کارگروه)
- راهنمای پیشگیری از ابتلاء به کرونا ویروس در کارگران - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان - اسفند ۹۸
- راهنمای راههای پیشگیری از ابتلاء به کرونا ویروس: آموزش عمومی کارگران و کارفرمایان، مرکز سلامت محیط و کاروپرایش اول، اسفند ۹۸
- دستورالعمل راههای پیشگیری و کنترل کوئید-۱۹ (کرونا ویروس)، در محیط‌های کاری (اداری - صنعتی)، مرکز سلامت محیط و کار، ویرایش دوم، اسفند ۹۸
- دستورالعمل‌های انجمن علمی آموزش بهداشت و ارتقا سلامت ایران
- پوسترها و اینفوگراف‌های وزارت بهداشت و دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی، جمعیت هلال احمر، سازمان نظام پزشکی، شهرداری تهران ، شهرداری اصفهان، خبرگزاری های تسنیم، ایسنا، تبیان، ایرنا، مارال گرافیک، اعتدال، چاپهار مدیا

- <https://www.who.int/docs/default-source/coronavirus/who-china-joint-mission-on-covid-19-final-report.pdf>
- <https://github.com/cmrviers/ncov/blob/master/COVID-19.pdf>
- <https://www.who.int/docs/default-source/coronavirus/situation-reports/20200211-sitrep-22-ncov.pdf>
- https://www.elsevier.com/__data/assets/pdf_file/0011/974621/Novel-Coronavirus-Infection.pdf
- [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)30211-7/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)30211-7/fulltext)
- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/about/symptoms.html>
- <https://www.health.gov.au/health-topics/novel-coronavirus-2019-ncov>
- https://www.who.int/patientsafety/information_centre/Last_April_versionHH_Guidelines%5B3%5D.pdf
- <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>

پیوست ۱

پوسترهای ترویجی و اطلاع رسانی

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱

دسته بندی چهارگانه عموم مردم در زمینه کرونا

در خصوصیات کرونا، افراد جامعه به چهار دسته تقسیم می شوند:

این افراد با گروه A در تماس بوده اند. افراد گروه B و A، هیچکدام را نمی شناسند

پرخطرترین افراد، اعضاي گروه B هستند؛ هیچ کس نمی داند چه کسی از گروه B است! حتی خود اعضاي گروه B!

این افراد با مناطق آشده در تماس بوده و هم اکنون شناسایي و قرنطينه شده اند

گروه D، افرادي هستند که از خانه بیرون نرفته اند و در محیط امن قرار گرفته اند.

افراد گروه C از آشنایان گروه A هستند که با آنها در تماس بوده اند؛ افراد گروه C در قرنطينه هستند

اعضاي گروه D ممکن است به محض خروج از خانه با افراد گروه B برخورد داشته و مبتلا شوند. بدین صورت اعضاي D به افراد گروه B ملحق می شوند!

پوسترهای ترویجی و اطلاع رسانی - شماره ۲

علائم ویروس کرونا - ۱

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۵

عالئم ویروس کرونا ۲-

عالئم ویروس کرونا

تب / تنگی نفس / سرفه

آبریزش بینی، سردرد، احساس خستگی یا کوفتگی

در صورت داشتن تب، سرفه و تنگی نفس به پزشک مراجعه کنید

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۴

روش‌های انتقال ویروس کرونا

روش‌های انتقال ویروس کرونا

تماس
مستقیم
باریز قطرات
عطسه یا سرفه
فرد آلوده

تماس غیرمستقیم
باسطوح آلوده
به ریز قطرات و
ترشحات بینی
یا حلق فرد آلوده
(مثل دستکنده، نردہ
میز، موبائل و...)

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۵

توصيه‌های عمومی پيشگيرانه - ۱

۳ گام کلیدی برای پیشگیری از بیماری‌های حاد تنفسی (کورونا و آنفلوانزا)

روبوسی نکنید

خودداری از روبوسی، دست دادن و در آغوش گرفتن
افراد دارای علائم بیماری تنفسی

پوشانید

پوشاندن دهان و بینی هنگام سرفه و عطسه
یا دستمال (ترجیحا) و یا قسمت بالای آستین

 بشوئید

شستشوی صحیح و مکرر دست‌ها با آب و صابون

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۶

توصيه‌های عمومي پيشگيرانه - ۲

۶ گام کلیدی

برای پیشگیری از شیوع بیماری‌های حاد تنفسی

بطور مکرر
دست‌های مان
را بشویم.

هنگام عطسه و سرفه،
دهان و بینی خود را
بپوشانیم.

از دست دادن و
روبوسي با دیگران
خود داری کنيم

هنگام بیماری از دست
زدن به چشم‌ها و بینی
خودداری کنيم.

دستکش و دستمال کاغذی مصرفی
خود را فقط در سطل
درپوش دار بیاندازید

هنگام بیماری از حضور در
اماكن عمومي خودداری کنيم.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۷

توصيهات عمومي پيشگيرانه - ۳

روش های پیشگیری از انتقال ویروس کرونا

با استفاده از مواد ضد عفونی
کنندگان الکلی، دست های
خود را پاک کنید.

بادیگران دست ندهید
ورو بوسی نکنید.

دست های خود را هر تر
ودرست برای ۱۳ تا ۱۴ ثانیه
با آب و صابون بشویید.

تمامی تواني در خانه
بمانيد و ببرون نرويد.

از دیگران اتا ۳ متر
فاصله بگيريد.

به چشم، بیني و دهان
خود دست نزنيد.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۸

توصيه‌های عمومي پيشگيرانه - ۴

چه کار کنیم تا به ویروس کرونا مبتلا نشویم؟

۱

- در حال حاضر هیچ واکسنی برای جلوگیری از عفونت nCoV-۲۰۱۹ وجود ندارد.
- بهترین راه پیشگیری از ابتلا به بیماری قرار نگرفتن در معرض ویروس کرونا است.

۹ اشیاء و سطوحی که اغلب
لمس می‌کنید را ضدغوفونی کنید.

۱ دست‌هایتان را مکرر با آب و صابون
به مدت ۲۰ ثانیه بشویید.

۱۰ در مکان‌های شلوغ و حمل و نقل عمومی
از لمس وسایل و سطوح عمومی بپرهیزید.

۲ اگر آب و صابون ندارید، از ضدغوفونی
کننده‌های حاوی الكل استفاده کنید.

۱۱ از لمس چشم و صورت خود به‌ویژه
با دست‌های استریل نشده بپرهیزید.

۳ دهان و بینی‌تان را هنگام عطسه
یا سرفه‌迪گران بپوشانید.

۱۲ سعی کنید دستکش
یکبار مصرف همراه داشته باشید.

۴ از تماس با افرادی که علائمی شبیه
آنفلونزا دارند، خودداری کنید.

۱۳ از تماس نزدیک با افراد
مریض خودداری کنید.

۵ از تماس محافظت نشده با حیوانات
وحشی و اهلی خودداری کنید.

۱۴ ظروف و وسایل شخصیتان
را تمیز و استریل و از دیگران جدا کنید.

۶ در تجمعات انبوه حتما از ماسک
استفاده کنید و از روبوسی و دست
دادن با دیگران بپرهیزید.

۱۵ همیشه قبل از غذا
دست‌هایتان را بشویید.

۷ حفظ فاصله یک متری با کسانی
که علایم بیماری دارند ضروری است.

۱۶ گوشت و تخم مرغ
را کاملا بپزید.

۸ هنگام سرفه یا عطسه، دستمال
جلوی دهان گرفته و بعد آن
را درون سطل زباله بیندازید.

۱۷ هنگام بیماری
در خانه بمانید.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۹

توصيههای عمومی پيشگيري کارمندان از ابتلا به کرونا

پيشگيري از ابتلا به کرونا برای کارمندان

پس از تماس با سطوح آلوده سریع دست هایتان را با آب و صابون بشوئید.

- صفحه کلید کامپیوتر و لپتاپ
- موس و صفحه زیر موس

- ثبت اثر انگشت
- ورود و خروج نیروها

- صفحه موبایل و گوشی تلفن
- مهر یا استامپ و خودکار

- زنگ و دستگیره
- ورودی اماكن عمومي

هر بار شستن
دستها باید بین
۲۰ تا ۳۰ ثانیه
طول بکشد.

- صفحه کلید
- و دکمه های آسانسور

- صفحه کلید
- دستگاه های کارت خوان

- صفحه کلید
- دستگاه های خودپرداز

- اشیا و سطوحی که مرتب لمس می کنید را ضد عفونی کنید.
- ریموت کنترل ها • دستگیره درها • گوشی همراه • سطوح میزها.
- از استفاده ظروف مشترک با همکاران اجتناب کنید.

کرونا را علمی و عملی بشناسید ► <http://corona.ir>

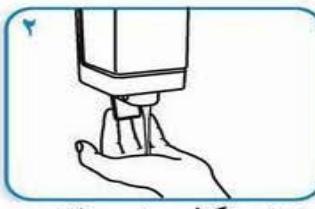
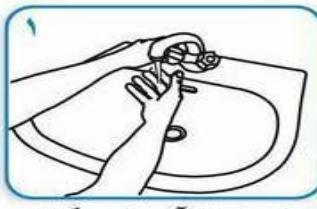
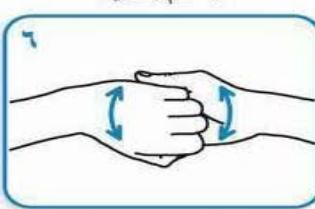
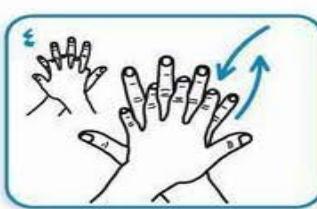
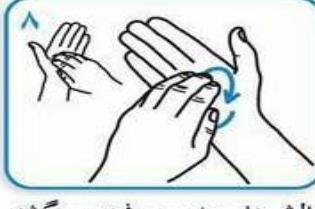
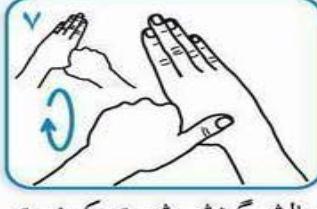
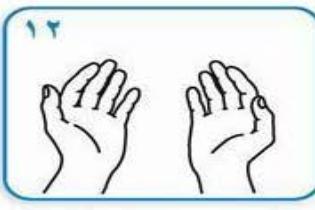
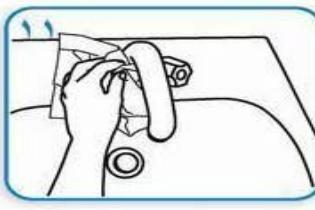
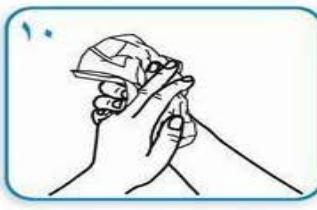
پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۰

نحوه صحیح شستن دست‌ها

چطور دست‌ها را بشوئیم؟

مدت کل مراحل: ۴۰ تا ۶۰ ثانیه

-
۱ دستها را با آب خیس کنید
-
۲ صابون کافی برای پوشاندن سطح دستهای بارید
-
۳ کف دست‌ها را به هم بمالید
-
۴ پشت انگشت‌ها را داخل کف دستها ببرید تا در هم قفل شوند
-
۵ مالیدن کف دستها با انگشت‌های درهم
-
۶ کف دست راست بر پشت دست چپ با انگشت‌های درهم و بالعکس
-
۷ دستها را با آب شستشو دهید
-
۸ مالش‌های دور و رفت و برگشته با انگشتان بسته یک دست روی کف دست دیگر و بالعکس
-
۹ مالش گردشی شست یک دست در داخل کف دست دیگر و بالعکس
-
۱۰ با یک دستمال حوله‌ای بطور کامل خشک کنید
-
۱۱ از همان دستمال برای تمیز کردن شیرآب استفاده کنید
-
۱۲ اکنون دستهای شما کاملاً تمیز و مطمئن هستند

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۱

ضرورت شستشوی مرتب دست ها با آب و صابون

به جای ترس، مراقب باشیم

دست هارا مرتب با
آب و صابون بشوییم

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۲

ضرورت پوشاندن دهان و بینی هنگام عطسه و سرفه

به جای ترس، مراقب باشیم

هنگام عطسه و سرفه
بینی و دهانمان را پوشانیم

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۳

ضرورت امحاء دستمال کاغذی آلوده

نرسیم، مراقب باشیم

دستمالهاي استفاده شده
را در محیط رهانکنیم

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۴

ضرورت استفاده از ماسک در محیط‌های عمومی و پر ازدحام

به جای ترس، مراقب باشیم

ماسک بزنیم

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۵

ضرورت رعایت فاصله اجتماعی - ۱

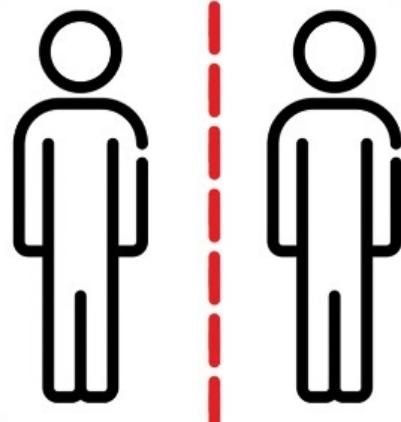
به جاي ترس، مراقب باشيم

از افراد مشکوک به
بیماری فاصله بگیریم

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۶

ضرورت رعایت فاصله اجتماعی - ۲

از دیگران اتا ۲ متر
فاصله بگیرید.

روش‌های پیشگیری از انتقال ویروس کرونا

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۷

رعايت نکات بهداشتی فردی - عدم لمس دهان، چشم و بینی

به چشم، بینی و دهان
خود دست نزنید.

روش های پیشگیری از انتقال ویروس کرونا

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۸

قانون ۲۰۲۰ برای پيشگيري از کرونا

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۱۹

رعايت فاصله اجتماعي - ضرورت پرهیز از دست دادن و روبوسی - ۱

جهت پيشگيري از ویروس کرونا

از دست دادن و روبوسی خودداری کنید

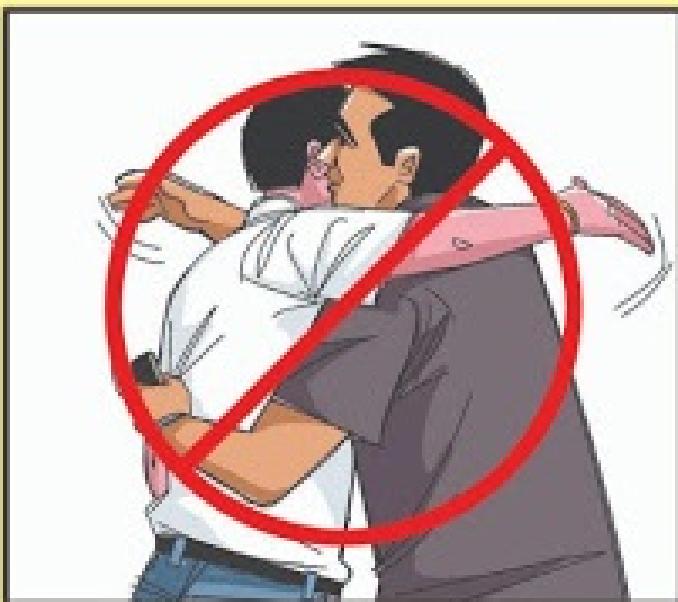

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۰

رعايت فاصله اجتماعي - ضرورت پرهيز از دست دادن و روبوسي - ۲

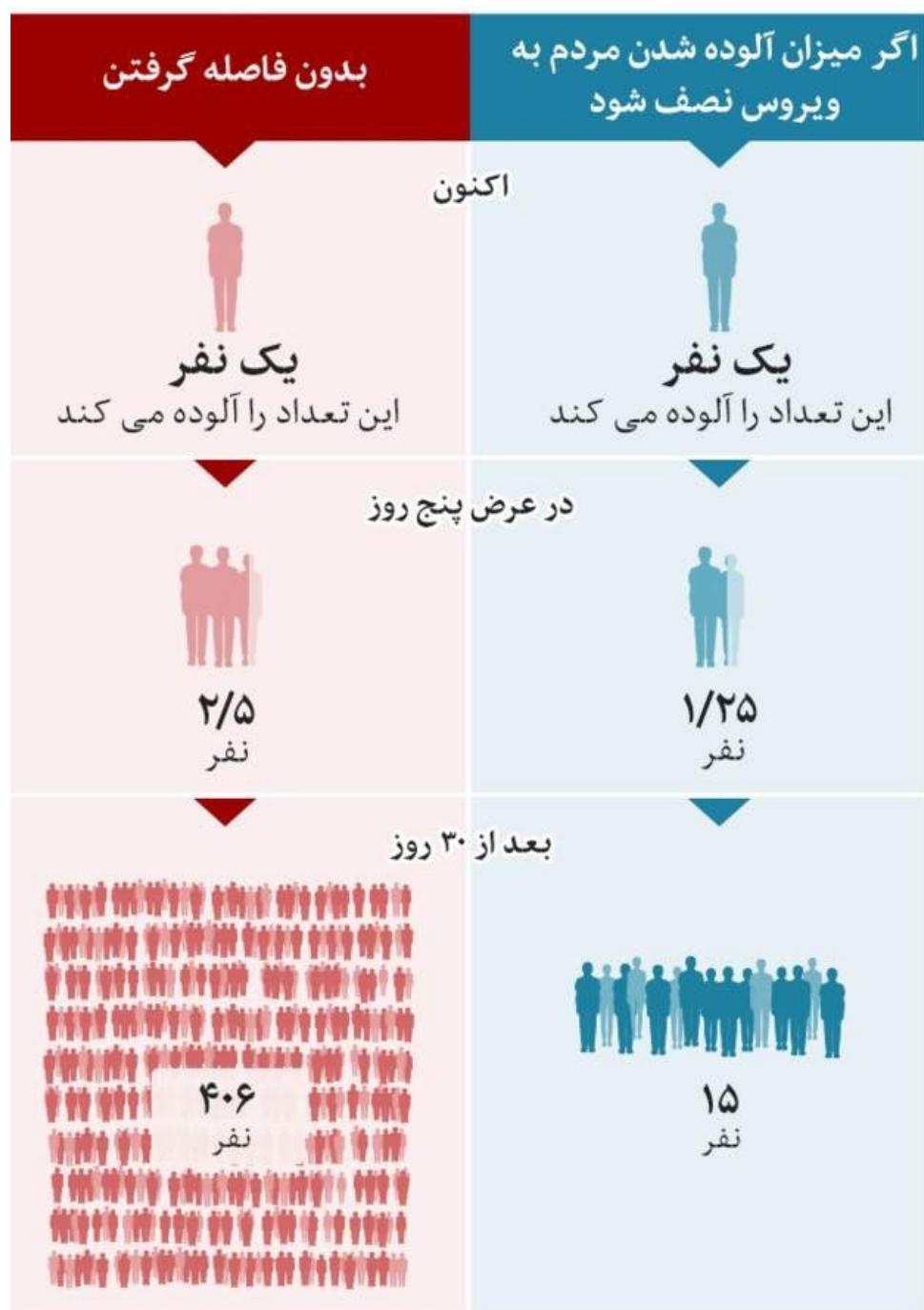
**هنگام احوالپرسی
از دست دادن
و هر گونه تماس غیر ضروري
خودداری گنيد**

**براي حفظ سلامت خود
و ديگران از
در آغوش گرفتن
و روبوسي
خودداري گنيد**

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۱

ضرورت رعایت فاصله اجتماعی-۳

ویروس کرونا:
چرا باید فاصله اجتماعی را حفظ کرد؟

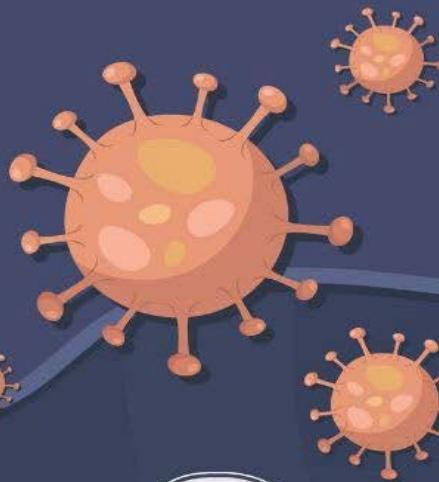
پوسترهای ترویجی و اطلاع رسانی - شماره ۲۲

نحوه ماندگاری ویروس کرونا بر روی سطوح مختلف در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد

ویروس کرونا

روی سطوح مختلف چقدر زنده می‌ماند؟

در دمای ۲۰ سانتیگراد

آلومینیوم

تا ۸ ساعت

پلاستیک

تا ۲ روز

دستکش لاتکس

تا ۸ ساعت

شیشه

تا ۱۴ روز

چوب

تا ۱۴ روز

استیل

تا ۲۸ روز

سرامیک

تا ۵ روز

پی وی سی

تا ۵ روز

کاغذ

تا ۵ روز

لباس و الیاف پارچه‌ای
ماندگاری چندانی نداردتفلون
تابه روز

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۳

اطلاع رسانی اثر شستشو با مواد شوینده در از بین بردن ویروس کرونا

کُرونا ویروس
آسان از بین می رود.

با آب گرم

و مواد شوینده خانگی

پس بهتر است:

شستشوها و نظافت ها را با آب گرم انجام داد.

پوسترهای ترویجی و اطلاع رسانی - شماره ۲۴

تأثیر نور خورشید و گرما در از بین بردن ویروس کرونا

کُرونا ویروس ولباس ها

همه لباسهایی را که می‌پوشیم
لازم نیست بشوریم...

**نور شدید خورشید و گرمای
شوفاژ آن را پاک می‌کند**

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۵

کف کفش از عوامل ورود آلودگی به داخل منزل و محل کار است

کرونا ویروس سنگین و درشت است!

این ویروس سنگین است (حدود ۴۰-۵۰ نانومتر)

و به زمین می‌افتد

پس کفش‌ها،

منبع مهم آلودگی است
به هیچ وجه آن را داخل خانه نیاورید.

به علت درشت بودن،

در محیط آلوده هر ماسکی می‌تواند
محفوظ کننده باشد

به شرطی که خشک باشد و ماسک را مرتب عوض کنیم.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۶

روش‌های ضد عفونی سطوح

برای ضد عفونی کردن سطوح چه کارکنیم؟

بیش از ۹۹/۹ درصد ویروس‌ها
را در **۱۰ دقیقه** نابود می‌کند.

الکل اتانول
% ۷۰

بیش از ۹۹/۹ درصد ویروس‌ها
را در **۱۰ دقیقه** نابود می‌کند.

وایتکس
% ۰,۰۱

بیش از ۹۹/۹ درصد ویروس‌ها
را در **۳۰ ثانیه** نابود می‌کند.

وایتکس
% ۰,۲۱

بیش از ۹۹/۹ درصد ویروس‌ها
را در **۱ دقیقه** نابود می‌کند.

آب اکسیژنه
% ۰,۵

بیش از ۹۹/۹ درصد ویروس‌ها
را در **۱۵ ثانیه** نابود می‌کند.

بتادین
% ۷,۵

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۷

خطر ترکيب مواد شوينده و ضد عفونی کننده - ۱

با توجه به گمبود و احتكار الکل و مواد ضد عفونی کننده، مردم جهت ساخت مواد ضد عفونی کننده، مواد مختلف را با هم ترکيب میکنند که این کار به هیچ وجه درست نیست!

مواد ذيل را با هم ترکيب نکنيد

مايوس سفيد کننده (وايتکس) + الکل

توليد كلرو فرم و اسيد هييدروكلوريك میکند که میتواند موجب آسيب به سیستم عصبی، ریه، کلید، کبد، چشم و پوست شوند.

۱

مايوس سفيد کننده (وايتکس) + آمونياك

ترکيب اين ۲ ماده موجب توليد گازهای سمی می شود که آسيب شدیدی برای دستگاه تنفس به همراه خواهد داشت، همچنین ترکيب مقادير زياد اين دو با يكديگر میتواند موجب انفجار بسيار خطريناكي شود.

۲

مايوس سفيد کننده (وايتکس) + سركه

توليد گازهای سمی می کند که میتواند موجب سوختگی های چشمی و آسيب به ریه ها شود.

۳

مايوس سفيد کننده (وايتکس) + انواع مواد تميز کننده

موجب توليد گازهای سمی مثل كلرمی شود که حتی قرار گرفتن در معرض کمترین مقدار آن هم میتواند موجب مشکلات شدید تنفسی و بینایی شود.

۴

جوش شيرين + سركه

خطرياترین حالت آن اين است که اين دو در يك ظرف دريسته مخلوط کنيد که میتواند باعث انفجار شود.

۵

آب اكسيزنه + سركه

توليد اسيد پراستيك میکند که موجب تحريک و حتی آسيب به پوست، چشم، گلو، بینی و ریه ها گردد.

۶

مخلوط کردن ماركهای مختلف از يك تميز کننده

به ياد داشته باشيد که هر شرکت فرمول منحصر به فرد خود را دارد و مخلوط کردن آنها میتواند موجب يك واکنش شيميائي نامطمئن و خطريناك شود.

۷

در هیچ حالتی نباید از متناول استفاده شود چون جذب پوستی بالایی دارد و میتواند باعث مسمومیت شود

پوسترهای ترویجی و اطلاع رسانی - شماره ۲۸

خطر ترکیب مواد شوینده و ضد عفونی کننده - ۲

K.P.I.C.
شرکت صنایع پتروشیمی کرکه پردیس
(پردیس عین)

اطلاعیه مهم در خصوص ترکیب کردن مواد شوینده و ضد عفونی کننده

با توجه به کمبود و اختکار الکل و مواد ضد عفونی کننده، مردم جهت ساخت مواد ضد عفونی کننده مواد مختلف را باهم ترکیب می کنند

خواهشآمود دلیل را باهم ترکیب نکنید

۷ شوینده خانگی که هرگز نباید باهم مخلوط کنید:

۱- مایع سفید کننده (واترکس) + الکل

تولید کلرو فرم و اسید هیدروکلریک می کند که می تواند موجب آسیب به سیستم عصبی، ریه، کلیه، کبد، چشم و پوست شوند.

۲- مایع سفید کننده + آمونیاک

ترکیب این دو ماده موجب تولید گازهای سمی می شود که آسیب شدیدی برای دستگاه تنفس به همراه خواهد داشت، همچنین ترکیب مقادیر زیاد این دو با یکدیگر می تواند موجب انفجار بسیار خطر ناکی شود.

۳- مایع سفید کننده + سرکه

تولید گاز سمی می کند که می تواند موجب سوختگی های چشمی و آسیب به ریه ها شود.

۴- مایع سفید کننده + انواع مواد تمیز کننده

موجب تولید گازهای سمی مثل کلر می شوند که حتی قرار گرفتن در معرض کمترین مقدار آن هم می تواند موجب مشکلات شدید تنفسی و بینایی شود.

۵- جوش شوین + سرکه

خطروناکترین حالت آن این است که این دو را در یک ظرف دربسته مخلوط کنید می تواند باعث انفجار شود.

۶- سرکه + آب اکسیژن

تولید اسید پراستیک می کند که موجب تحریک و حتی آسیب به پوست، چشم ها، گلو، بینی و ریه ها گردد.

۷- مخلوط کردن مارکهای مختلف از یک ماده تمیز کننده

به یاد داشته باشید که هر شرکت فرمول منحصر به فرد خود را دارد و مخلوط کردن آنها می تواند موجب یک واکنش شیمیایی نامطمئن و خطرناک شود.

هشدار

همچنین در استفاده از اتانول و متانول باید مواظب افرادی که کمبود آنزیم g6pd دارند چرا که می تواند باعث سیانوز بدراین افراد گردد.

آنژیم گلوکز ۶ فسفات دهیدروژناز که جلوی گلوتاسیون سلول های خونی مثل گلوبول قرمز در

طحال را می گیرد کسانی که این آنزیم رو ندارند بصورت ارثی در مقابل مواهر کم مانند بالا یا حشره

کش ها آسیب پذیر بوده که اصطلاحاً به آنها افراد فاویسمی گفته می شود)

البته در هیچ حالتی نباید از متانول استفاده شود چون جذب پوستی بالایی دارد و میتواند باعث مسمومیت

شود.

امور HSE

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۲۹

تفاوت اتانول(الكل طبی) با مтанول(الكل صنعتی)

ضد عفونی کننده‌ای که قربانی می‌گیرد

فرق اتانول و مтанول چیست؟

آیا می‌توان از مтанول (الكل صنعتی) بجای اتانول (الكل سفید) به منظور ضد عفونی کردن استفاده کرد؟

مانانول را نباید برای ضد عفونی سطوح استفاده کرد نه تنها مтанانول به شدت سقی است بلکه کمترین خاصیت ضد عفونی رو بین الكلها دارد که می‌تواند سبب بروز عوارضی همچون درماتیت (التهاب پوست)، آسیب چشمی از جمله کوری، نارسایی کلیه، کما و مرگ شود.

آیا حتماً برای پیشگیری از شیوع کرونا باید با الكل دست‌های خود را ضد عفونی کنیم؟

گرچه اتانول (الكل سفید به صورت جامد) می‌تواند برای ضد عفونی کردن دست‌ها گزینه خوبی باشد اما بیشتر زمانی توصیه می‌شود که این ماده در صورت نبود دسترسی به آب و صابون و شوینده‌های دیگر مورد استفاده قرار گیرد.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رساني - شماره ۳۰

روش تهیه محلول گندزدایی با استفاده از وايتکس

طرور تهیه محلول گندزدایی برای سطوح با کمک وايتکس

ISNA

روش تهیه محلول کلر ۱٪

۵ برابر (۵ بیمانه) آب سرد اضافه کنید

یک بیمانه آب زاول (وايتکس با همان هیبوکلرید سدیم) درون ظرف بریزید

یک بطری یا ظرف مناسب جهت تهیه محلول فراهم کنید

روش استفاده

دستمال آغشته شده را روی سطوح بکشید تا گندزدایی شود

یک دستمال تمیز را به محلول گندزدا (کلر ۱٪) آغشته کنید

سطح را با دستمال و مواد پاک گننده عادی تمیز کنید

روطوبت ناشی از دستمال آغشته شده به کلر ۱٪ بر روی سطوح باید به خودی خود خشک شو

برای تهیه محلول حتماً از آب سرد استفاده کنید، چون کلر در آب گرم به سرعت از بین می-

حدود ۱۰ دقیقه زمان نیاز است تا محلول گندزدا اثر کند

چند نکته

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۱

انواع تب سنج و روش صحیح اندازه‌گیری تب

انواع تب سنج و روش صحیح اندازه‌گیری تب

انواع دماسنجهای (تب سنج)

جیوهای شیشه‌ای

دماسنجهای ضد عفونی کنند و رو به پایین تکان بدهید تا جیوه لاقل تا سطح ۳۵/۳ درجه سانتیگراد پایین بیاید. سپس آن را زیر بغل یا زیر زبان بیمار قرار دهید. بعد از ۳ دقیقه آن را بیرون بیاورید. دماسنجه را به صورت افقی نگه دارید تا خط جیوه را بینند که روی چه عددی قرار گرفته است.

نواری یا پلاستیکی

دماسنجه را ۶۰ ثانیه روی بیشانی قرار دهید و از روی تغییر خطوط و رنگ آن‌ها درجه حرارت را بخوانید.

توجه: این دماسنجه کاربرد آسانی دارد اما به اندازه سایر دماسنجهای دقیق نیست.

دیجیتال لمسی

بسته به نوع طراحی، این دماسنجه‌ها را می‌توان در مقعد، دهان (زیر زبان)، زیر بغل یا گوش استفاده کرد.

دیجیتال غیر لمسی

این دماسنجه‌ها از طریق لیزر با کمی فاصله از سطح بیشانی، ظرف یک تا سه ثانیه، درجه حرارت بدن را نمایان می‌کنند.

دیجیتال گوشی

این دماسنجه از اشعه مادون قرمز برای اندازه‌گیری دمای بدن از طریق مجرای گوش استفاده می‌کند و نسبت به دیگر دماسنجه‌ها دیجیتال، دقت بیشتری دارد. نوک دماسنجه را درون کانال گوش قرار دهید. نتیجه اندازه‌گیری ظرف نک ثانیه به دست می‌آید.

میزان تب (برای کرونا) بر اساس روش اندازه‌گیری

توجه: دقت اندازه‌گیری بیشانی نسبت به روش‌های دیگر، کمتر است.

زیر زبان

۳۸/۵ و بالاتر

بیشانی

۳۸/۵

زیر بغل

۳۲/۸ و بالاتر

بر حسب
درجه سانتیگراد

نکات مهم برای استفاده از دماسنجه یا تب سنج

دستان خود را حداقل ۲۰ ثانیه از دماسنجه تمیز و ضد عفونی شده با صابون و آب گرم بشویید (در دماسنجهای لمسی) استفاده کنید.

پنج دقیقه قبل از سنجش دمای نه پس از استفاده از دماسنجه لمسی، چیزی بخورید و نه چیزی بنوشید. حتماً آن را تمیز کنید.

توجه: دمای بدن انسان در طول ساعات مختلف شبانه‌روز کمی تغییر می‌کند و معمولاً هنگام عصر بین نیم تا یک درجه بالاتر است.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۲

روش صحیح استفاده از ماسک

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۳

اصول بهداشتی نحوه استفاده از ماسک N95 و اطمینان از عدم نشت

نحوه یوشیدن و اطمینان از عدم نشت در ماسک N95

قدم ۱ : قسمت پشت (خارجی) ماسک را در کف دست قرار داد به صورتی که قسمت بینی در نوک انگشتان شما قرار گیرد و بندهای ماسک به طور آزاد در زیر دست شما آویزان باشد.

قدم ۲ : ماسک تنفسی را زیر بینی خود قرار دهید به نحویکه قسمت بینی آن به سمت بالا باشد.

قدم ۳ : بند بالایی ماسک را با دستی که آزاد است به بالا و پشت سر خود بکشید.

بند پایینی ماسک را نیز به بالا کشیده و نزدیک گردن و زیر گوش قرار دهید.

قدم ۴ : انگشتان دو دست را روی فلز قسمت بینی قرار دهید. قسمت بینی را روی بینی خود قالب دهید (با استفاده از ۲ انگشت هر یک از دستها) فشاردادن قسمت بینی با استفاده از یک دست منجر به کاهش موثر بودن قالب دهی روی بینی می گردد.

قدم ۵ : قسمت جلوی ماسک مخصوص را با هر دو دست بپوشانید (مراقب باشید موقعیت ماسک را خراب نکنید).

قدم ۵ یک- کنترل نشته مثبت: بسرعت هوا را بیرون دهید(انجام سریع بازدم). فشار مثبت در داخ ماسک تنفسی برابر با عدم نشت ماسک است. اگر نشته وجود داشته باشد موقعیت ماسک را تنظی کنید و یا بندها را بکشید. مراحل را مجددا تکرار کنید تا زمانی که ماسک تنفسی بطور مناسب اینمی

ایجاد کند(محکم شود).

قدم ۵ دو- کنترل نشته منفی: بطور عمیق نفس بکشید(دم عمیق). اگر نشته وجود نداشته باشد فشار منفی باعث چسبیدن ماسک به صورت می شود.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۴

ضرورت استفاده از نوشیدنی‌های گرم

**برای پیشگیری از
کرونا ویروس
چه بخوریم؟**

نوشیدنی‌های گرم
(چای، قهوه، ودمتوش)

آب سرد و غذای سرد نخورید!

آدامس بجوید،
تا گلوبتان با آب دهان مرطوب شود.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۵

اصول بهداشتی خريد و نگهداری و مصرف نان

توصیه های بهداشتی در برابر ویروس **کرونا** در نانوایی ها

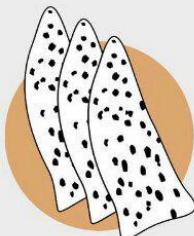
رعایت اصول بهداشتی

در مورد خريد، نگهداري و مصرف نان

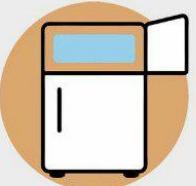
با توجه به مراحل تهیه، پخت و خريد
بهتر است نان را **آلوده** فرض کرده و
همیشه برای خارج کردن نان در منزل
از دستکش جدید استفاده کنید

برای کاهش تردد و تا حد امکان
هر بار تعداد زیادی نان بخرید

بعد از درآوردن نان آن را در کيسه
پلاستيكي و بعد داخل فريزر بگذاري
توجه: سرمای فريزر قادر نیست
ویروس کرونا را نابود کند

هرگز به نان و سفره ديگران
دست نزنيد

به علت احتمال آلوده بودن نان، قبل از
هر بار استفاده، آن را چند ثانие روی
شعله مستقيم گاز (تا حد سوختن دست)
 DAG کنيد و سپس مصرف کنيد.

همیشه نان را در سفره يك بار
صرف يا پارچه تمیز و بعد در
کيسه پلاستيكي نو بگذاري

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۶

تست خود ارزیابی سنجش احتمال ابتلاء به کرونا

اگر مشکوك به کرونا هستيد به سوالات زیر پاسخ دهيد

اگر گلو درد دارد
۱ امتیاز

سرماخوردگی دارد
۱ امتیاز

اگر سرفه میکنید
۱ امتیاز

اگر سردرد دارد
۱ امتیاز

اگر درد عضلانی دارد
۱ امتیاز

اگر اسهال دارد
۱ امتیاز

اگر خستگی و کسالت دارد
۲ امتیاز

اگر نفس تنگی دارد
۲ امتیاز

اگر تپ بیشتر از ۳۷° دارد
۱ امتیاز

اگر با بیمار کرونا و یا
نزدیکانش تماس و ارتباط
داشتهید: ۳ امتیاز

اگر در ۱۴ روز گذشته
سفر داشتهاید
۳ امتیاز

افرادی مثبت کرونا ثبت شده:
۳ امتیاز

۶ الی ۱۲ امتیاز:

بایک دکتر مشورت کنید

۱۲ الی ۲۰ امتیاز:

فوراً با تیم درمانی تماس گرفته و با آمبولانس
خود را به مرکز درمانی رسانده و تست بد هید

۱ تا ۴ امتیاز:

استرس و تشویش نداشته باشید

۳ الی ۵ امتیاز:

بهداشت شخصی را رعایت و تا دو روز مراقبت
ابتدايی و ارتباطات را محدود کنید

بر اساس اطلاعات سازمان بهداشت جهانی و سازمان بیماری های واگیر

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۷

گروههای دارای احتمال بیشتر ابتلاء به کرونا - بیماری‌های زمینه‌ای

اگر شما مبتلا به بیماری‌های غیر واگیر
یا مشکلات زیر هستید
درباره covid-۱۹ آسیب پذیر هستید.

فشار خون بالا

دیابت

بیماری قلبی

حمله قلبی
یا سکتهبیماری‌های تنفسی
مزمن

سرطان

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۸

الزامات بهداشتی هنگام بنزین زدن

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۳۹

ضوابط بهداشتی هنگام مراجعت به بانک

مشتریان بانک‌ها برای مقابله با ویروس کرونا چه نکات را باید رعایت کنند؟

هنگام استفاده از دستگاه خودپرداز یا دستگاه نویتدهی در شعب از تماس مستقیم با دکمه‌های آن اجتناب و ضرورتاً از دستکش یا دستمال استفاده کنید.

از آنجایی که اسکناس جزو اصلی ترین راه‌های انتقال ویروس کروناست هموطنان عزیزتاً حد امکان از ابزارهای پرداخت الکترونیک استفاده کنید.

در داخل شعب و صاف انتظار خودپردازها و سایر مراکز پر تردد، فاصله خود را با دیگران حداقل به میزان یک متر رعایت کنید.

کارت بانکی و موبایل خود را در اختیار دیگران قرار ندهید و برای تکمیل فرم‌های بانکی از خودکار شخصی خود استفاده کنید.

تحت هیچ شرایطی، مخصوصاً زمانی که به اسکناس دست زده‌اید، دست خود را به صورت، چشم، بینی و دهان نزنید.

در صورت برخورداری از علائم هشدار دهنده کرونا، هنگام مراجعت به شعب بانک‌ها و موسسات اعتباری، از ماسک استفاده کنید.

هنگام شمارش بول از پد مرطوب و یا خیس کردن انگشت پرهیز کنید.

پوسترهاي ترويجي و اطلاع رسانی - شماره ۴۰

شماره تلفن‌های ضروری مراکز پاسخگویی در رابطه با کرونا

پیوست ۲

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا

۱- نکات آموزشی پیشگیری از کرونا در ادارات

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس در اداره ها (دستورالعمل شماره ۵)

نکاتی که کارکنان ادارات باید رعایت کنند.

۱. در صورت داشتن تب و سرفه مطلقاً سرکار نرود.
۲. در صورت امکان از دستکش لاتکس در محیط کار استفاده کنید.
۳. هرگز صورت خود و بخصوص چشم ها، بینی و صورت خود را لمس نکنید.
۴. از مواد ضد عفونی کننده و الكل ۷۰ درصد و بالاتر در محل کار خود استفاده کنید و در اختیار دیگران نیز قرار دهید.
۵. تمام سطوح پر تماس محل کار را هر روز با الكل ۷۰ درصد ضد عفونی کنید. (از جمله: پیشخوان، رومیزی، میز کار ، تلفنها، کیبورد، تبلت و دستگیرهای درها)
۶. تا حد امکان رعایت فاصله ۲ متر را با همکاران خود داشته باشید.
۷. تا حد امکان از لمس اشیا و وسایل مشترک خودداری نمایید.
۸. تا حد امکان از تلفن مشترک استفاده نکنید.
۹. از تهویه مناسب محل کار خود اطمینان داشته باشید.
۱۰. تا حد امکان بصورت الکترونیک ، تلفنی و بدون ملاقات حضوری کار خود را انجام دهید.
۱۱. از ایجاد شرایط ازدحام در محل کار خود ممکن است بعمل آورید.
۱۲. در صورت داشتن عطسه و سرفه از ماسک استفاده نمایید.
۱۳. مکررا وسایل و سطوح محیط کار را با الكل ۷۰ درصد و بالاتر ضد عفونی کنید.

۱- ادامه نکات آموزشی پیشگیری از کرونا در ادارات

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس در اداره‌ها (دستورالعمل شماره ۵)

۱۴. مکررا دست های خود را بشویید.

۱۵. از خوردن صبحانه مشترک خودداری نمایید.

۱۶. تاحدامکان از لیوان و وسایل شخصی استفاده نمایید.

۱۷. از دست زدن به قسمت داخلی دستمال کاغذی که در آن عطسه یا سرفه کرده اید خودداری کنید.

**انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران**

۲- نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس در وسایل شخصی

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس در وسایل شخصی (دستورالعمل شماره ۳۰)

نکاتی که باید برای وسایل شخصی رعایت گردد.

۱. گوشی همراه، خود را در خارج از خانه از جیب خود خارج نکنید (مگر در شرایط اضطراری)
۲. عینک و ساعت مچی خود را در خارج از خانه از جلوی چشم خود بر ندارید و از مچ خودتان خارج نسازید (مگر در شرایط اضطراری)
۳. چنانچه حلقه و یا انگشت را در دست دارید در هر بار شستن دست با دقت انگشت را نیز با آب و صابون شستشو دهید.
۴. دسته کلید را صرفا هنگام نیاز (زمان رسیدن به درب ورودی منزل و یا محل کار از جیب و یا کیف خود خارج سازید).
۵. در هر بار مراجعت به منزل در ابتدای ورود بلافصله بعد از شستن دستها تمامی وسایل شخصی (مانند گوشی موبایل، عینک، حلقه و انگشت، ساعت، کیف و دسته کلید) را با یک تکه پتنه آغشته شده به یک ماده ضدغونه کننده (مانند الکل رقیق شده تا ۷۰٪ و یا وايتکس رقیق شده) تمیز نمایید.
۶. چنانچه در محل کار و یا منزل از وسایلی (مانند لپ تاپ، کامپیوتر (ماوس و صفحه کلید) و یا تبلت) بصورت پر تکرار استفاده می نمایید هر روز آنها را یکبار قبل از استفاده و یکبار بعد از استفاده با یک تکه پتنه آغشته شده به یک ماده ضدغونه کننده (مانند الکل رقیق شده تا ۷۰٪ و یا وايتکس رقیق شده) تمیز نمایید.
۷. چنانچه کیف پول و یا کیف دستی (کیف جای لپ تاپ و یا مدارک) همراه خود از منزل خارج می کنید حتی الامکان هیچ جا بر روی زمین و یا سطوحی که بمنظرتان در معرض لمس عمومی است قرار ندهید (در دست بگیرید و یا در صورت نشستن بر روی پای خود بگذارید).

و ارتقای سلامت ایران

۳- نکاتی که در صورت داشتن علائم قب و سرفه باید رعایت کرد

نکات آموزشی محافظت از دیگران در صورت داشتن علائم قب و سرفه (دستورالعمل شماره ۲۰)

نکاتی که در صورت داشتن علائم قب و سرفه باید رعایت کنید.

۱. دیگران را از احتمال مواجهه و یا ابتلا خود به بیماری کرونا مطلع نمایید.
۲. مطلقاً به سر کار نروید.
۳. آرامش خود را حفظ کنید.
۴. حداقل ۲ متر فاصله با دیگران را رعایت کنید.
۵. برای محافظت دیگران هیچوقت ماسک را از صورت خود خارج نکنید.
۶. ترجیحاً در اطاق جداگانه و با تهویه مناسب اقامت کنید.
۷. کلیه سطوح در تماس را با الكل ۷۰ درصد ضدغوفونی نمایید.
۸. از وسایل شخصی و ظروف و قاشق جداگانه استفاده کنید.
۹. از حضور در جمع اعضا خانواده و دیگران خودداری کنید.
۱۰. لباس‌های خود را جداگانه بشویید. مکرراً دست‌های خود را با الكل ۷۰ درصد ضدغوفونی نمایید.
۱۱. مطلع کردن دیگران نسبت به احتمال ابتلا به بیماری خود را ارزش تلقی کنید.
۱۲. از حوله و وسایل استحمام اختصاصی استفاده کنید. مکرراً شیرآلات منزل را شسته و با الكل ۷۰ درصد ضدغوفونی نمایید.
۱۳. پس از باز و بسته کردن شیر آلات، شیرآلات منزل را با هیپوکلریت سدیم (یک لیوان وایتکس و ۹ لیوان آب) بشویید.
۱۴. در صورت داشتن سرفه و یا تاب بلافارسله به مرکز درمانی مراجعه کنید.
۱۵. تعداد دفعات خروج از اتاق را به حداقل برسانید و فقط برای موارد ضروری از اتاق خارج شوید.
۱۶. اطمینان حاصل کنید که محل هایی که شما و سایر اعضای خانواده به طور مشترک از آنها استفاده می‌کنید مانند آشپزخانه و دستشویی تهویه مناسبی داشته باشند.

۳- ادامه نکاتی که در صورت داشتن علائم تب و سرفه باید رعایت کرد

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

نکات آموزشی محافظت از دیگران در صورت داشتن علائم تب و سرفه (دستورالعمل شماره ۲۵)

۱۷. تا حد امکان خود را مراقبت کنید و یا از فرد دیگری که دارای بیماری های زمینه ای و سالمند نیست کمک بگیرید.
۱۸. از افراد دارای بیماری های زمینه ای و سالمند تا حد امکان دور باشید.
۱۹. محل هایی از اتاق که شما مکرر با انها در تماس هستید باید به طور مکرر شسته و ضد عفونی شود. این سطوح مختلف مانند میزهای کنار تخت، کناره های تخت و صندلی را باید ابتدا با شوینده های معمول سطوح را بشویید و سپس با ضد عفونی کننده حاوی هیبوقلریت سدیم (یک لیوان وایتكس و ۹ لیوان آب) بشویید.
۲۰. تلاش برای عدم ابتلاء اعضا خانواده و همکاران و دیگران را در الویت مراقبت از خود قرار دهید.

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

۴- نکاتی که برای مراقبت از خود باید رعایت کرد

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس برای مراقبت از خود (دستورالعمل شماره ۱)

نکاتی که برای مراقبت از خود باید رعایت گردد.

۱. تحت هیچ شرایطی و هیچ وقت دست خود را به صورت خود نزنید. (چشم، بینی و دهان خود را تحت هیچ شرایطی لمس نکنید)
۲. دست هایتان را به صورت مرتب (هر ۱ ساعت یکبار) با آب و صابون (حداقل ۲۰ ثانیه) یا ضدغوفونی کننده با الکل ۷۰ درصد بشویید.
۳. به جز موضع اجبار از خانه بیرون نروید.
۴. از دست دادن و روپوشی با دیگران پرهیز کنید.
۵. فاصله ۱,۵ متری با دیگران را رعایت کنید. (به خصوص افرادی که نشانه‌های مریضی از جمله سرفه یا تبدارند)
۶. در صورت سرفه یا عطسه کردن، با آرنج خمیده (دست خود را خم کنید و آرنج را جلوی دهن بگذارید) یا دستمال کاغذی (که سریعاً به سطل آشغال بسته می‌ندازید) را در مقابل دهن قرار دهید.
۷. در صورت خارج شدن از خانه و عدم دسترسی به مواد شوینده، از محلول ضدغوفونی کننده یا الکل ۷۰ درصد برای ضدغوفونی مکرر دست ها استفاده کنید.
۸. گوشی همراه خود را در خارج از خانه از جیب خود خارج نکنید. (مگر در شرایط اضطراری)
۹. تا حد امکان به خانه بستگان و آشنایان نروید.
۱۰. تا حد امکان از غذاخواری ها برای خود و خانواده غذا تهیه ننمایید.
۱۱. از صرف غذا در رستوران ها خودداری فرمایید.
۱۲. همیشه با خود دستکش های یکبار مصرف به همراه داشته باشید.
۱۳. تا حد امکان از وسایل نقلیه عمومی استفاده نکنید.
۱۴. از برگزاری جشن تولد و مهمانی خودداری نمایید.

۵- نکاتی که برای ورود و خروج از منزل باید رعایت کرد

نکات آموزشی پیشگیری از بیماری کرونا ویروس

برای ورود و خروج از هنگام (دستورالعمل شماره ۱۲۵)

نکاتی که باید برای ورود و خروج از منزل رعایت گردد.

هنگام ورود و خروج از منزل

اقدامات زیر در هنگام بازگشت به خانه بسیار بسیار حیاتی می‌باشد و باید گام به گام و با دقیقت رعایت شود:

۱. بعد از ورود به خانه بدون دست زدن به هیچ چیز و بدون برخورد یا نشستن در جایی، مستقیماً به دستشویی رفته و دست خود را به طور کامل بشویید. (در دستشویی را از قبل باز بگذارید، در صورت باز نبودن در، با دستمال کاغذی درب را باز کنید و سریعاً دستمال را به سطل آشغال در بسته بیندازید و بعد از پایان کار، دستگیره دستشویی را ضدغونی کنید).
۲. تلفن همراه خود، دسته کلید، سوییچ اتومبیل، کیف پول و دیگر وسایل همراه خود را ابتدا با دستمال مرطوب آغشته به کل ۷۰ درصد به طور کامل ضدغونی کرده و روی دستمال کاغذی خشک دیگری بگذارید. (در صورت استفاده از قاب محافظ، قاب محافظ را خارج کرده و هردوی گوشی و قاب محافظ را به طور کامل ضدغونی کنید).
۳. لباس‌های بیرون خود را در بیاورید و در مکانی به دور از لباس‌های منزل و دیگر وسایل خانه آویزان کنید.
۴. مجدد به دستشویی رفته و دست خود را به طور کامل بشویید.
۵. در این مرحله می‌توانید لباس منزل خود را بپوشید.

اکنون محیط خانه شما امن می‌باشد و به شرط دست نزدن به صورتتان، می‌توانید از گوشی همراه خود استفاده کنید.

۶. دست خود را قبل، در حین و بعد از تهیه غذا، قبل از خوردن غذا و بعد از استفاده از توالت بشویید. فراموش نکنید تحت هیچ شرایطی و در هیچ ساعت روز و در هیچ مکانی به صورت خود (چشم، بینی و دهان) دست نزنید.

۵- ادامه نکاتی که برای ورود و خروج از منزل باید رعایت کرد - ۱

نکات آموزشی پیشگیری از بیماری کرونا ویروس

برای ورود و خروج از منزل (دستورالعمل شماره ۱۲۵)

نکاتی که باید برای ورود و خروج از منزل رعایت گردد.

هنگام ورود و خروج از منزل

اقدامات زیر در هنگام بازگشت به خانه بسیار بسیار حیاتی می‌باشد و باید گام به گام و با دقت رعایت شود:

۱. بعد از ورود به خانه بدون دست زدن به هیچ چیز و بدون برخورد یا نشستن در جایی، مستقیماً به دستشویی رفته و دست خود را به طور کامل بشویید. (در دستشویی را از قبل باز بگذارید، در صورت باز نبودن در، با دستمال کاغذی درب را بازکنید و سریعاً دستمال را به سطل آشغال در بسته بیندازید و بعد از پایان کار، دستگیره دستشویی را ضدغونی کنید).
۲. تلفن همراه خود، دسته کلید، سوییچ اتومبیل، کیف پول و دیگر وسایل همراه خود را ابتدا با دستمال مرطوب آغشته به الكل ۷۰ درصد به طور کامل ضدغونی کرده و روی دستمال کاغذی خشک دیگری بگذارید. (در صورت استفاده از قاب محافظ، قاب محافظ را خارج کرده و هردوی گوشی و قاب محافظ را به طور کامل ضدغونی کنید).
۳. لباس‌های بیرون خود را دربیاورید و در مکانی به دور از لباسهای منزل و دیگر وسایل خانه آویزان کنید.
۴. مجدد به دستشویی رفته و دست خود را به طور کامل بشویید.
۵. در این مرحله می‌توانید لباس منزل خود را بپوشید.

اکنون محیط خانه شما امن می‌باشد و به شرط دست نزدن به صورتتان، میتوانید از گوشی همراه خود استفاده کنید.

۶. دست خود را قبل، در حین و بعد از تهیه غذا، قبل از خوردن غذا و بعد از استفاده از توالت بشویید. فراموش نکنید تحت هیچ شرایطی و در هیچ ساعت روز و در هیچ مکانی به صورت خود (چشم، بینی و دهان) دست نزنید.

۵- ادامه نکاتی که برای ورود و خروج از منزل باید رعایت کرد -

نکات آموزشی پیشگیری از بیماری کرونا ویروس

برای ورود و خروج از منزل (دستورالعمل شماره ۱۲۵)

۷. تمام سطوح پرتماس خانه و محل کار را هر روز با اسپری تمیز کننده بشویید. (از جمله: پیشخوان، رومیزی، میز کار، وسایل حمام و توالت، تلفنها، کیبورد، تبلت و میز کتاب تخت، دستگیرهای درها)

هنگام خروج از منزل

۱. موارد ذیل را هنگام خروج از منزل کنترل کنید.

آیا الزاماً بایستی از خانه خارج شوم؟

آیا محلول الکلی ۷۰ درصد با خودم برداشته ام؟

آیا با خودم دستکش به همراه دارم؟

آیا ماسک در صورت ضرورت به همراه دارم؟

۲. در صورت داشتن نشانه‌های تب و سرفه از خانه خارج نشود.

۳. در صورت داشتن نشانه‌های تب و سرفه و ضرورت خروج از خانه حتماً ماسک بزنید

۴. چندین عدد دستمال کاغذی تمیز و تا شده داشته باشد.

امن علمی آموزش بهداشت

آسانسور

۱. هرگر دکمه آسانسور را با انگشتان و دست خود لمس نکنید.

۲. دکمه‌های آسانسور آپارتمان روزی چندین بار با بالکل ۷۰ درصد و یا بالاتر یا یا هیپوکلریت

۳. در صد (یک لیوان وایتكس و ۹ لیوان آب) ضدغونی گردد و دکمه‌های آسانسور را مستقیماً لمس

نکنید.

۳- ادامه نکاتی که برای ورود و خروج از منزل باید رعایت کرد - ۵

امنیت علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

نکات آموزشی پیشگیری از بیماری کرونا ویروس

برای ورود و خروج از منزل (دستورالعمل شماره ۱۲۵)

۷. تمام سطوح پرتماس خانه و محل کار را هر روز با اسپری تمیز کننده بشویید. (از جمله: پیشخوان، رومیزی، میز کار، وسایل حمام و توالت، تلفنها، کیبورد، تبلت و میز کتاب تخت، دستگیرهای درها)

هنگام خروج از منزل

۱. موارد ذیل را هنگام خروج از منزل کنترل کنید.

آیا الزاماً بایستی از خانه خارج شوم؟

آیا محلول الکلی ۷۰ درصد با خودم برداشته ام؟

آیا با خودم دستکش به همراه دارم؟

آیا ماسک در صورت ضرورت به همراه دارم؟

۲. در صورت داشتن نشانه‌های تب و سرفه از خانه خارج نشود.

۳. در صورت داشتن نشانه‌های تب و سرفه و ضرورت خروج از خانه حتماً ماسک بزنید

۴. چندین عدد دستمال کاغذی تمیز و تا شده داشته باشد.

امنیت علمی آموزش بهداشت

آسانسور

۱. هرگز دکمه آسانسور را با انگشتان و دست خود لمس نکنید.

۲. دکمه‌های آسانسور آپارتمان روزی چندین بار با بالکل ۷۰ درصد و یا بالاتر یا یا هیپوکلریت

۳. در صد (یک لیوان وایتكس و ۹ لیوان آب) ضدغونی گردد و دکمه‌های آسانسور را مستقیماً لمس نکنید.

۴- ادامه نکاتی که برای ورود و خروج از منزل باید رعایت کرد -

نکات آموزشی پیشگیری از بیماری کرونا ویروس برای ورود و خروج از منزل (دستورالعمل شماره ۱۲۵)

۲. سعی کنید در آسانسور به تعداد زیاد سوار نگردید و فاصله یک متر را رعایت کنید.
۳. اگر طبقات پاییتر هستید که بنظرتان می توانید بدون آسانسور تردد کنید، از آسانسور استفاده نکنید.
۴. اگر محلول ضدغوفونی نداشتهید می توانید یک بسته دستمال کاغذی در کنار پانل دکمه ها بچسبانید و در کنار آن بر روی کاغذ بنویسید که برای فشاردادن دکمه های آسانسور و نیز باز و بسته کردن در آسانسور از دستمال کاغذی استفاده نمایید.
۵. یک سطل زباله درپوش دار نیز در داخل آسانسور بگذارد که پس از استفاده دستمال کاغذی را در ان بیاندازند.
۶. یک نفر مسول باشد که هر روز وجود دستمال کاغذی را کنترل و تخلیه سطل زباله را داوطلبانه به عهده بگیرد.

اتومبیل شخصی

۲. حتی امکان از دستکش استفاده کرده و پس از پیاده شدن دستکش را طوری از دستستان خارج کنید که هیچ جای بدنتان با قسمت رویی دستکش که در تماس با بیرون بوده است، تماس پیدا نکند.
۳. هنگام سوار شدن به اتومبیل دستگیره ها را با ابا کل ۷۰ درصد و یا بالاتر یا یا هیپوکلریت ۵ درصد (یک لیوان وايتکس و ۹ لیوان آب) ضدغوفونی کنید.
۴. هنگام سوار شدن به اتومبیل خود فرمان، دنده و ترمز دستی با ابا کل ۷۰ درصد و یا بالاتر یا یا هیپوکلریت ۵ درصد (یک لیوان وايتکس و ۹ لیوان آب) ضدغوفونی گردد.
۵. هنگام سوار شدن به اتومبیل خود آینه جلو راننده را با ابا کل ۷۰ درصد و یا بالاتر یا یا هیپوکلریت ۵ درصد (یک لیوان وايتکس و ۹ لیوان آب) ضدغوفونی نمایید.
۶. از عدم آلوده بون محل گذاشتن کیف پول، گوشی و عینک خود اطمینان حاصل نمایید.
۷. سویچ خودرو خود را پس از حضور درخانه با ابا کل ۷۰ درصد ضدغوفونی کنید.

۶- نکاتی که در مراجعه به مراکز خرید و فروشگاه‌ها باید رعایت گردد - ۱

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا در

مراکز خرید و فروشگاه‌ها (دستورالعمل شماره ۱۴)

نکاتی که در مراجعه به مراکز خرید و فروشگاه‌ها باید رعایت گردد.

۱. تا پایان خرید دستکش خود را در دست داشته باشید و بلاخلاصه پس از خارج شدن از فروشگاه در یک پوشش پلاستیکی انداخته و مجدداً استفاده ننمایید.
۲. از عدم تماس دستهای خود هنگام در آوردن با قسمت‌های رویی دستکش مطمئن شوید.
۳. به غیر از موارد ضروری وارد مراکز خرید و فروشگاه‌ها نگردد.
۴. در صورت داشتن تب و سرفه حتماً از ماسک استفاده کنید.
۵. از بردن کودکان به مراکز خرید جدا خودداری نمایید.
۶. از خرید بستنی و مواد غذایی باز برای کودکان خود در مراکز خرید، امتناع کنید.
۷. در اولین فرصت ممکن بعد از اتمام خرید دست خود را حداقل ۰۰ ثانیه با آب و صابون بشویید.
۸. از دست زدن به پله برقی در فروشگاه‌ها اکیدا خودداری کنید.
۹. در صورت استفاده از آسانسور در مراکز خرید برای فشار دادن دگمه‌های آسانسور از دستمال کاغذی استفاده و سپس بدون تماس دست خود با قسمت در تماس به سطح آشغال بیندازید.
۱۰. استفاده از وسایل بازی تعبیه شده برای کودکان مطلقاً انجام نگیرد.
۱۱. برای پرداخت وجه، از دریافت کننده وجه بخواهید اجازه دهد خودتان کارت را در دستگاه کارت‌خوان بکشد و ایشان نیز خودشان مبلغ و رمز کارت را وارد نماید.

۶- ادامه نکاتی که در مراجعه به مراکز خرید و فروشگاهها باید رعایت گردد -

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا در

مراکز خرید و فروشگاه ها (دستورالعمل شماره ۱۴۰)

۱۲. کارت عابر بانکی را که استفاده نمودید در یک دستمال کاغذی بپیچید و سپس در جیبستان بگذارید تا در اولین فرصت آن را ضدغونی نمایید و سپس در کیف تان قرار دهید.

۱۳. هرگز به مکان های فروش حیوانات زنده مراجعه ننمایید.

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

۷- نکاتی که در مراجعه به بانک باید رعایت گردد - ۱

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس

در بانک ها (دستورالعمل شماره ۱۰۵)

نکاتی که در مراجعه به بانک باید رعایت گردد.

۱. سعی کنید حتی الامکان به بانک ها مراجعه نکنید و کارهای بانکی را تا حد امکان با اپلیکیشن نصب شده بر روی گوشی خودتان انجام دهید تا نیاز به مراجعه حضوری به بانک را به حداقل برسانید.
۲. در صورت نیاز، اگر با قصد مراجعه به بانک از منزل خارج شدید حتماً با خودتان حداقل یک عدد دستکش یکبار مصرف به همراه ببرید.
۳. قبل ورود به بانک کاملاً هوشیار باشید و به هیچ چیز دست نزنید. ابتدا در یکی از دستان دستکش یکبار مصرف را پوشید و سپس با دست دستکش دار دستگیره درب ورودی را برای ورود لمس کنید تا وارد بانک شوید.
۴. با دست دستکش دار اقدام به استفاده از پانل دکمه های دستگاه دریافت نوبت نمایید و نوبت خود را دریافت کنید.
۵. در صورت نیاز به در نوبت ایستادن، حتماً فاصله حداقل یک و نیم متری را از دیگران رعایت کنید. اگر سالن انتظار خیلی شلوغ نیست بر روی صندلی بنشینید که دورترین فاصله را از دیگر افراد حاضر داشته باشد.
۶. اگر خیلی شلوغ است سعی کنید بصورت ایستاده در جایی که دورترین فاصله را از دیگران دارید بایستید.
۷. تا حدامکان سعی کنید به اشیا داخل بانک (مانند میز و صندلی، پیشخوان، خودکار، استامپ و ...) دست نزنید مگر در موارد اضطراری. مانند موارد زیر
۸. اگر ناچار شدید از خودکار استفاده کنید حتماً با دست دستکش دار خودکار را بردارید و استفاده کنید اگر دستکش نداشته با یک دستمال کاغذی خودکار را بردارید و استفاده نمایید

۷- ادامه نکاتی که در مراجعه به بانک باید رعایت گردد

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس

در بانک ها (دستورالعمل شماره ۱۰۵)

- .۹. اگر ناچار شدید از استامپ استفاده نمایید حتماً بلاfacسله اگر محلول ضدغونی در اطرافتان بود انگشتاتان را ضدغونی نمایید در غیراینصورت با دستمال کاغذی کامل انگشت خود را پاک کنید و بعد در اولین فرصت و نزدیک ترین مکان اقدام به شستشوی دست خود با آب و صابون نمایید.
- .۱۰. اگر پول نقد دریافت کردید به هیچ وجه ان را مستقیم لمس نکنید. از تعویلدار بانک بخواهید پول را با دستگاه برای شما شمارش نماید و سپس با دست دستکش دار پول را در کیف و یا کيسه همراهتان بگذارید. اگر دستکش همراه تان نبود از دستمال کاغذی برای برداشتن اسکناس ها استفاده نمایید.
- .۱۱. در نهایت پس از اتمام کار بانکی و خروج از بانک، دستکش را طوری از دستان خارج کنید که هیچ جای بدنتان با قسمت رویی دستکش که در تماس با دستگاه قرار گرفته است تماس پیدا نکند.
- .۱۲. بلاfacسله دستکش را در اولین سطل زباله نزدیک خودتان (ترجیحاً سربسته) بیاندازید.
- .۱۳. از هر دستکش یکبار مصرف فقط یکبار استفاده نمایید.
- .۱۴. در طول حضور در بانک و بعد از آن به هیچ وجه صورت خودتان را لمس نکنید.
- .۱۵. بعد از خروج از بانک در اولین فرصت و نزدیک ترین مکان اقدام به شستشوی دست خود با آب و صابون به مدت ۴۰ ثانیه نمایید.
- .۱۶. از دست زدن به قسمت داخلی دستمال کاغذی که در آن عطسه یا سرفه کرده اید خودداری کنید.

**انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران**

۱- نکاتی که در مراجعه به پمپ بنزین باید رعایت گردد-

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس

در پمپ بنزین ها (دستورالعمل شماره ۹۵)

نکاتی که در مراجعه به پمپ بنزین باید رعایت گردد.

۱. تا حد امکان دفعات بنزین، گاز و یا گازوئیل گرفتن خود را کاهش دهید.
۲. در هر بار مراجعه به پمپ بنزین ها و یا ایستگاه های سی ان جی، سعی کنید حداقل با کخودرو خود را پر کنید تا دفعات کمتر مجبور به مراجعه برای گرفتن سوخت شوید.
۳. در صورت نیاز، اگر با قصد گرفتن سوخت از منزل خارج شدید حتماً با خودتان حداقل یک عدد دستکش یکبار مصرف به همراه ببرید.
۴. هنگام رسیدن به محل سوخت گیری با هوشیاری کامل عمل کنید و به هیچ چیز دست نزنید. ابتدا در یکی از دستان دستکش یکبار مصرف را پوشید و با دست دیگر کارت سوخت را در محل کارت دستگاه قرار دهید.
۵. کارت را با دقت و بدون تماس دست با دستگاه وارد محل کارت سوخت خوان دستگاه نمایید. و با دست دستکش دار اقدام به استفاده از پانل دکمه های دستگاه جهت ورود رمز نمایید.
۶. از تماس مستقیم با دسته نازل در جایگاه سوخت خودداری کنید. با دست دستکش دار دسته نازل را بردارید و اقدام به سوخت گیری نمایید.
۷. پس از اتمام سوخت گیری، با دست بدون دستکش کارت سوخت را از دستگاه بردارید و در جیب بگذارید.
۸. تا حد امکان کارت را به اپراتور پمپ بنزین (مسئول دریافت مبلغ سوخت) ندهید و سعی کنید خودتان شخصاً کارت را به دستگاه اخذ وجه سوخت بکشید. سپس از پرآتور بخواهید که رمز شما را وارد کند و یا خودتان با دست دستکش دار رمز کارت خودتان را وارد کنید.
۹. در نهایت دستکش را طوری از دستان خارج کنید که هیچ جای بدنتان با قسمت رویی دستکش که در تماس با دستگاه و یا نازل قرار گرفته است تماس پیدا نکند.
۱۰. بالا فاصله دستکش را در اولین سطل زیاله نزدیک خودتان (ترجیحاً سربسته) بیاندازید.
۱۱. از هر دستکش یکبار مصرف فقط یکبار استفاده نمایید.

۲- ادامه نکاتی که در مراجعه به پمپ بنزین باید رعایت گردد-

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس

در پمپ بنزین ها (دستور العمل شماره ۹۵)

۱۲. در صورتیکه ضروری پیش امد که به پمپ بنزین بروید و دستکش همراه تان نبود حتماً دقت کنید و یک دستمال کاغذی به دور انگشتان بپیچید طوریکه انگشتان شما با پانل دکمه های دستگاه تماس پیدا نکند و سپس دستمال کاغذی را بالا فاصله در اولین سطل زباله نزدیک خودتان (ترجیحاً سربسته) بیاندازید.
۱۳. دستکش همراه تان نبود حتماً دقت کنید برای برداشتن نازل سوخت گیری نیز از یک دستمال کاغذی استفاده نمایید.
۱۴. در طول حضور در پمپ بنزین و بعد از آن به هیچ وجه صورت خودتان را لمس نکنید.
۱۵. در اولین فرصت ممکن بعد از اتمام سوخت گیری دست خود را حداقل ۴۰ ثانیه با آب و صابون بشویید.

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

۹- نکاتی که در تاکسی و اتوبوس‌های داخل شهری باید رعایت گردد

نکات آموزشی پیشگیری از کرونا ویروس

در تاکسی و اتوبوس‌های داخل شهری (دستورالعمل شماره ۸)

نکاتی که در تاکسی و اتوبوس‌های داخل شهری باید رعایت گردد.

۱. تا حد امکان از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده نکنید.
۲. در صورت داشتن تپ و سرفه مطلقاً از وسائط حمل و نقل عمومی استفاده نکنید.
۳. در ساعت‌های پر تردد از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده نکنید.
۴. تا حد امکان از دستکش لاتکس استفاده کنید.
۵. هرگز صورت خود و بخصوص چشم‌ها، بینی و صورت خود را لمس نکنید.
۶. فاصله یک متری خود را با شهروندان دیگر حتماً رعایت نمایید.
۷. از تماس دست خود با سطوح پرتماس خوداری نمایید.
۸. در صورت عطسه و سرفه از ماسک و دستمال کاغذی استفاده نمایید.
۹. تا حد امکان از ماسک استفاده کنید.

انجمن علمی آموزش بهداشت
و ارتقای سلامت ایران

خواننده گرامی

امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور، با گذشت بیش از چهل سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افزون بر هشتصد عنوان نشریه تخصصی - فنی، در قالب آیین نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهیه و ابلاغ کرده است. ضابطه حاضر در راستای موارد یاد شده تهیه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت‌های عمرانی به کار بrede شود. فهرست نشریات منتشر شده در سال‌های اخیر در سایت اینترنتی nezamfanni.ir قابل دستیابی می‌باشد.

**Islamic Republic of Iran
Plan and Budget Organization**

**Instructions for Confronting Coronavirus
(COVID-19) in Construction Project Sites**

No.820

Last Edition: 04-07-2020

Deputy of Technical, Infrastructure and Production Affairs
Department of Technical & Executive affairs, Consultants and Contractors

nezamfanni.ir

2020